

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Pazin

KLASA: 041-01/23-02/30
URBROJ: 613-20-24-10
Pazin, 5. lipnja 2024.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Istarska županija
za 2022.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O ŽUPANIJI	5
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	5
	Sustav unutarnjih kontrola	6
	Planiranje i izvršenje proračuna	7
	Financijski izvještaji	9
	Projekti financirani u 2022.	20
	Javna nabava	23
III.	REVIZIJA ZA 2022.	26
	Ciljevi i područja revizije	26
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	26
	Metode i postupci revizije	27
	Nalaz za 2022.	28
	Provedba naloga i preporuka	37

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Istarske županije (dalje u tekstu: Županija) za 2022.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Županije sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje proračuna, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze i vlastiti izvori, projekti te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima izraženo je bezuvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja uvjetno mišljenje.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 66/23) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Županije za 2022. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom financijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

B) UVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Županije za 2022. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2022. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Županija u proračunu osigurava sredstva za poticanje razvoja poljoprivrede, agroturizma i lovnog turizma te u vidu zajmova kreditira programe iz navedenih područja. Izvori sredstava za kreditiranje programa iz navedenih područja su županijski prihodi od zakupa i prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske, drugi prihodi Županije, sredstva jedinica lokalne samouprave i Lovačkog saveza. Navedeni prihodi su u 2022. ostvareni u iznosu od 1.525.685,00 kn, od čega se na prihode od zakupa i prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske odnosi 738.185,00 kn. Županija nije donijela program korištenja sredstava od zakupa i prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske niti je o korištenju sredstava izvijestila ministarstvo nadležno za poljoprivredu, što je obveza propisana Zakonom o poljoprivrednom zemljištu.

U 2022. odobrena su 24 zajma za razvoj poljoprivrede i agroturizma u ukupnom iznosu od 18.824.026,00 kn. Poslove utvrđivanja, evidentiranja, nadzora, naplate i ovrhe radi naplate potraživanja za dane zajmove obavlja Upravni odjel za poljoprivredu, šumarstvo, lovstvo, ribarstvo i vodno gospodarstvo Županije. Potraživanja od korisnika zajmova za razvoj poljoprivrede i agroturizma koncem 2022. iznose 110.144.544,00 kn ili 86,7 % ukupnih potraživanja, a odnose se na potraživanja za dane zajmove za razvoj poljoprivrede i agroturizma u iznosu od 100.466.588,00 kn, zatezne kamate na dane zajmove u iznosu od 5.672.581,00 kn te redovne kamate na dane zajmove u iznosu od 4.005.375,00 kn. Za potraživanja za dane zajmove Županija nema ustrojenu evidenciju pokrenutih postupaka naplate. Revizijskim postupcima izvršen je uvid u 30 ugovora o zajmovima zaključenih od 2003. do 2018. prema kojima ukupna potraživanja Županije koncem 2022. za glavnice i kamate iznose 15.813.995,00 kn, a pojedinačna potraživanja po ugovorima od 281.607,00 kn do 4.299.182,00 kn. Uvidom u analitičke kartice, dužnici čiji je dug u cjelokupnom iznosu dospio do konca 2022., nisu podmirivali potraživanja ili su platili samo manji dio glavnice zajma. Prema navedenim dužnicima Županija nije poduzimala mjere naplate niti je aktivirala primljene instrumente osiguranja plaćanja.

Procedurama Županije o postupanju pri naplati dospjelih nenaplaćenih potraživanja, utvrđeno je da se dužnicima s kojima je uspostavljena dugogodišnja i dobra poslovna suradnja, a koji su pokazali pozitivne rezultate u svom poslovanju te doprinose dobrobiti poljoprivrede odnosno agroturizma Županije, može refinancirati zajam odnosno ukupna dugovanja po zajmu. Navedenim Procedurama nije utvrđeno što podrazumijeva dugogodišnja i dobra poslovna suradnja s dužnicima, na koji način dokazuju pozitivne rezultate u poslovanju i koju dokumentaciju trebaju priložiti zahtjevu za refinanciranje niti na koji rok se produžuje otplata zajmova. Tijekom 2022. odobreno je refinanciranje duga po danim zajmovima za razvoj poljoprivrede i agroturizma u iznosu od 7.104.414,00 kn. U 2023. odobreno je refinanciranje duga po zajmovima u ukupnom iznosu od 1.125.040,00 eura (8.476.611,00 kn) s dužnicima kojima je refinanciranje zajmova odobreno i prethodnih godina, ali se nisu pridržavali rokova plaćanja. Od podnositelja zahtjeva za refinanciranje zajmova nije zatražena dokumentacija kojom bi dokazali pozitivne rezultate u poslovanju.

Interni sustav izvještavanja i komunikacije kroz koji se, između ostalog, treba osigurati razmjena dokumentacije između upravnih odjela Županije nije uspostavljen u cijelosti. Pojedini instrumenti osiguranja plaćanja primljeni za uredno podmirivanje obveza za dane zajmove nisu evidentirani u evidenciji primljenih i izdanih vrijednosnih papira, a podaci o dospjelim i nedospjelim potraživanjima po danim zajmovima u financijskim izvještajima nisu točno iskazani jer Upravni odjel za poljoprivredu, šumarstvo, lovstvo, ribarstvo i vodno gospodarstvo nije dostavio potrebnu dokumentaciju Upravnom odjelu za proračun i financije u čijoj je nadležnosti vođenje evidencije primljenih i izdanih vrijednosnih papira te sastavljanje financijskih izvještaja. (točka 1. Nalaza)

- Županija je vlasnik poslovnog prostora površine 643,50 m² koji je u siječnju 2005. dala u zakup neprofitnoj organizaciji za aktivnu rehabilitaciju i edukaciju. Ugovor o zakupu zaključili su Županija kao vlasnik poslovnog prostora, Specijalna bolnica u okviru koje se nalazi poslovni prostor i neprofitna organizacija kao zakupoprimac na razdoblje od 20 godina. Ugovorom je, između ostalog, navedeno da je nekretnina u derutnom stanju te je nužno ulaganje koje će se obaviti sredstvima zakupoprimca (neprofitne organizacije), a zakupnina će se umanjiti za iznos uložениh sredstava po okončanju radova, što će se urediti posebnim sporazumom. Županija od zaključenja ugovora o zakupu poslovnog prostora nije ispostavljala račune za zakup poslovnog prostora te u poslovnim knjigama nisu evidentirane poslovne promjene u vezi s potraživanjima za zakupnine. Zakupoprimac zakupninu nije podmirivao. Revizijom je utvrđeno da koncem 2022. potraživanja za zakupninu iznose 4.864.860,00 kn koja se prema zaključenom ugovoru o zakupu poslovnog prostora umanjuju za iznos uložениh sredstava. Do vremena obavljanja revizije (prosinac 2023.) Županija s neprofitnom organizacijom nije zaključila sporazum kojim se trebao utvrditi ukupan iznos uložениh sredstava. Nadalje, navedeni poslovni prostor je evidentiran u poslovnim knjigama na računu imovine te iskazan u financijskim izvještajima Županije i Specijalne bolnice u okviru koje se navedeni poslovni prostor nalazi. S obzirom na to da je Specijalna bolnica proračunski korisnik Županije, u konsolidiranim financijskim izvještajima su podaci o vrijednosti poslovnog prostora dvostruko iskazani. (točka 3. Nalaza)

Obveze Županije

Županija je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2022. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O ŽUPANIJI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06 – ispravak, 16/07 – ispravak, 95/08 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/10 – ispravak, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15), utvrđena je Županija kao jedinica područne (regionalne) samouprave. Obuhvaća deset gradova i 31 općinu s ukupno 195 237 stanovnika prema popisu iz 2021. Sjedište Županije je Dršćevka 3, Pazin. Prema odredbama Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine 147/14, 123/17 i 118/18) te Odluke o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (Narodne novine 132/17 i 3/24, koja je u primjeni od siječnja 2024.), Županija je razvrstana u četvrtu skupinu jedinica područne (regionalne) samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u prvoj polovini iznadprosječno rangiranih jedinica područne (regionalne) samouprave.

Prema odredbama članka 20. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01 – vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 – pročišćeni tekst, 137/15 – ispravak, 123/17, 98/19 i 144/20), županije u svom samoupravnom djelokrugu obavljaju poslove koji se odnose na obrazovanje, zdravstvo, prostorno i urbanističko planiranje, gospodarski razvoj, promet i prometnu infrastrukturu, održavanje javnih cesta, planiranje i razvoj mreže obrazovnih, zdravstvenih, socijalnih i kulturnih ustanova, izdavanje građevinskih i lokacijskih dozvola, drugih akata vezanih uz gradnju te provedbu dokumenata prostornog uređenja za područje županije izvan područja velikoga grada i druge poslove u skladu s posebnim zakonima.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Županije te prenesenih poslova državne uprave ustrojeno je jedanaest upravnih odjela, Stručna služba Skupštine i Služba za unutarnju reviziju. U upravnim odjelima i službama koncem 2022. bilo je 308 zaposlenika (125 zaposlenika obavlja poslove državne uprave), od čega 298 na neodređeno vrijeme i deset na određeno vrijeme.

Tijela Županije su Županijska skupština i župan. Županijska skupština ima 41 člana, od kojih četiri člana izabrana iz redova nacionalne manjine. U 2022. i u vrijeme obavljanja revizije župan je Boris Miletić. Župan ima dva zamjenika (od kojih je zamjenica iz redova nacionalne manjine) i dužnost na koju su izabrani obavljaju profesionalno. Prema odredbi članka 90.a Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, profesionalno obavljanje dužnosti podrazumijeva da osobe ostvaruju pravo na plaću i druga prava iz rada, a vrijeme obavljanja dužnosti uračunava im se u staž osiguranja.

Županija je u 2022. imala 64 proračunska korisnika (25 osnovnih škola, 21 srednja škola, pet zdravstvenih ustanova, četiri doma za starije i nemoćne osobe, četiri ustanove u kulturi, učenički dom, javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode, javna ustanova regionalni koordinator za programe Europske unije, veleučilište te zavod za prostorno uređenje). Iz decentraliziranih sredstava Županija financira rashode za osnovne i srednje škole, zdravstvene ustanove, domove za starije i nemoćne osobe, učenički dom te šest centara za socijalnu skrb (koji su u 2022. bili proračunski korisnici državnog proračuna). Od 2023. proračunski korisnik Županije je Centar za razvoj ribarstva i akvakulture – Centro per lo sviluppo della pesca e dell'acquacoltura della Regione Istriana, a od 2024. Opća bolnica Pula – Ospedale generale di Pola je proračunski korisnik državnog proračuna. Izvanproračunski korisnik Županije je Županijska uprava za ceste Istarske županije. Županija ima udjele u temeljnom kapitalu 14 trgovačkih društava.

U društvu za ruralni razvoj i društvu za energetska učinkovitost Županija ima 100,0 % udjela. U preostalim 12 trgovačkih društava Županija ima manje od 50,0 % udjela u temeljnom kapitalu. Također, osnivač je pet lučkih uprava, zdravstvene ustanove (ljekarne), zaklade za poticanje partnerstva i razvoj civilnog društva te suosnivač ustanove za zapošljavanje osoba s invaliditetom (33,3 %).

Županija je s Ministarstvom uprave u prosincu 2019. zaključila Sporazum o preuzimanju predmeta, pismohrane, ostale dokumentacije, opreme te sredstava za rad od mjesno nadležnog ureda državne uprave u Županiji. Sporazumom je utvrđeno da Županija na 1. siječnja 2020. preuzima 123 službenika i namještenika ureda državne uprave, dugotrajnu imovinu (računala i računalna oprema, komunikacijska oprema, licence i ostala nematerijalna imovina, službeni automobili, druga dugotrajna imovina) nabavne vrijednosti od 6.779.275,00 kn, tuđu imovinu na korištenju (*router*, fiksni EFT POS terminali, printeri), aplikacije te 16 131 predmet. Vrijednost preuzete imovine evidentirana je u poslovnim knjigama Županije.

Sustav unutarnjih kontrola

Sustav unutarnjih kontrola propisan je odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19), Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 58/16), Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 111/18 i 83/23) te Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19).

Prema odredbama članka 4. i 13. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, sustav unutarnjih kontrola je skup načela, metoda i postupaka unutarnjih kontrola koji je uspostavila odgovorna osoba institucije u svrhu uspješnog upravljanja i ostvarenja općih ciljeva, kao što su: obavljanje poslovanja na pravilan, etičan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način, usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, zaštita sredstava od gubitaka, zlouporabe i štete, jačanje odgovornosti za ostvarenje poslovnih ciljeva te pouzdanost i sveobuhvatnost financijskih i drugih izvještaja. Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se radi osiguranja postupanja u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja. Odgovorna osoba institucije treba uspostaviti kontrole koje uključuju pisana pravila, procedure, postupke i druge mjere ili aktivnosti radi smanjenja rizika na prihvatljivu razinu, a u svrhu ostvarenja poslovnih ciljeva.

U cilju uspostave sustava unutarnjih kontrola, Županija je donijela procedure stvaranja ugovornih obveza i postupanja s financijskom dokumentacijom, naplate potraživanja, blagajničkog poslovanja, izdavanja i obračunavanja putnih naloga, upravljanja i raspolaganja nekretninama te Pravilnik o korištenju službenih mobilnih telefona, informatičke opreme i internetskih kartica i Pravilnik o uvjetima korištenja poslovnih kreditnih kartica i sredstava reprezentacije.

Registar rizika je ustrojen i donesena je Uputa o načinu postupanja s Registrom rizika. Županija prati i izvještava o provođenju mjera za smanjenje rizika.

Prema odredbi članka 20. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, odgovorna osoba institucije o funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola izvještava na godišnjoj razini sukladno propisima kojima se uređuje davanje Izjave o fiskalnoj odgovornosti.

U skladu s odredbama članka 34. Zakona o fiskalnoj odgovornosti, župan je u ožujku 2023. sastavio Izjavu o fiskalnoj odgovornosti (obrazac 1b) za 2022. uz koju je priložen Upitnik o fiskalnoj odgovornosti, Plan otklanjanja slabosti i nepravilnosti za 2023. te Izvješće o otklonjenim slabostima i nepravilnostima za 2022. Prema navedenoj Izjavi i Upitniku o fiskalnoj odgovornosti, uočene su slabosti i nepravilnosti u području planiranja i izvršavanja proračuna te upravljanja imovinom koje bi, prema Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti, trebale biti otklonjene tijekom 2023. Spomenuti Plan, između ostalog, sadrži akcijski plan s popisom aktivnosti koje je potrebno poduzeti za rješavanje slabosti i nepravilnosti, očekivani datum otklanjanja slabosti i nepravilnosti te podatke o odgovornim osobama za otklanjanje slabosti i nepravilnosti iz područja gdje su nepravilnosti uočene.

U skladu s odredbama Zakona o fiskalnoj odgovornosti, Županija provjerava Izjave o fiskalnoj odgovornosti svojih proračunskih i izvanproračunskog korisnika i trgovačkih društava i pravnih osoba kojima je osnivač te provodi formalnu i suštinsku kontrolu o čemu sastavlja zapisnike o provedenoj kontroli. Nadalje, Županija provodi kontrolu utroška proračunskih sredstava neposrednim uvidom na terenu – kontrolom na licu mjesta.

U skladu s odredbama Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru, unutarnju reviziju Županije provodi Služba za unutarnju reviziju u kojoj je zaposlena pročelnica i pomoćnik pročelnice (unutarnji revizor). U siječnju 2021. donesen je Strateški plan Službe za unutarnju reviziju Županije 2021. – 2023., a u prosincu 2021. Godišnji plan Službe za unutarnju reviziju za 2022. Tijekom 2022. obavljene su tri planirane revizije, od čega dvije revizije kod proračunskih korisnika i jedna revizija kod trgovačkog društva u vlasništvu Županije.

Doneseni su Etički kodeks službenika, Etički kodeks dužnosnika i osoba s ovlaštenjima i odgovornostima za upravljanje upravnim tijelom ili unutarnjom ustrojstvenom jedinicom (glavnih rukovoditelja, viših rukovoditelja i rukovoditelja) te uprava trgovačkih društava i ravnatelja ustanova čiji je osnivač Županija i Etički kodeks Skupštine. Imenovani su Etičko povjerenstvo i povjerenica za etiku.

Županija je putem objave podataka na svojim mrežnim stranicama uspostavila odgovarajući način unutarnje i vanjske komunikacije te je objavila podatke o svom poslovanju. Na mrežnim stranicama su, između ostalog, objavljeni unutarnji akti, proračun, financijski izvještaji, strateški dokumenti i planovi, dokumenti vezani za javnu nabavu, natječaji, kao i druge informacije kako bi bile dostupne javnosti. U skladu s odredbama članka 11. Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13, 85/15 i 69/22), Županija je prije donošenja općih akata provela savjetovanje s javnošću.

Planiranje i izvršenje proračuna

Proračun, Odluka o izvršavanju Proračuna, izmjene i dopune Proračuna te Odluka o izmjeni i dopuni Odluke o izvršavanju Proračuna Županije za 2022. doneseni su u skladu s propisima. Proračunom su prihodi i primici planirani u iznosu od 1.594.464.766,00 kn, rashodi i izdaci u iznosu od 1.652.600.000,00 kn te je planirano korištenje viška prihoda i primitaka iz prethodnih godina u iznosu od 58.135.234,00 kn. Tijekom 2022. donesene su tri izmjene i dopune Proračuna (u ožujku, svibnju i prosincu 2022.). Proračun, izmjene i dopune Proračuna, kao i Godišnji izvještaj o izvršenju proračuna za 2022. sadrže prihode i primitke te rashode i izdatke Županije i proračunskih korisnika. Županija je uspostavila sustav riznice u siječnju 2024. u koju je uključeno deset proračunskih korisnika.

Zadnjim izmjenama i dopunama Proračuna, prihodi i primici planirani su u iznosu od 1.656.774.075,00 kn, što je 62.309.309,00 kn ili 3,9 % više od planiranih Proračunom, rashodi i izdaci u iznosu od 1.755.000.000,00 kn, što je 102.400.000,00 kn ili 6,2 % više od planiranih Proračunom, te korištenje viška prihoda i primitaka iz prethodnih godina u iznosu od 43.658.703,00 kn. Prema projekcijama proračuna za 2023. i 2024. preostali manjak u iznosu od 54.567.222,00 kn planirano je pokriti sukcesivno u 2023. u iznosu od 27.300.000,00 kn te u 2024. u iznosu od 27.267.222,00 kn. U odnosu na Proračun, značajnije su povećani prihodi od poreza za 41.080.000,00 kn ili 26,9 %, prihodi iz nadležnog proračuna i od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (dalje u tekstu: HZZO) temeljem ugovornih obveza za 54.780.364,00 kn ili 10,9 % te kazne, upravne mjere i ostali prihodi za 9.312.479,00 kn ili 116,4 %. Primici od zaduživanja smanjeni su za 33.930.000,00 kn ili 70,1 %. U okviru rashoda značajnije su povećani rashodi za zaposlene (brutoplaće) za 62.914.183,00 kn ili 8,0 % te materijalni rashodi (rashodi za materijal i energiju) za 50.820.346,00 kn ili 11,6 %. Rashodi za nabavu nefinancijske imovine (dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini) smanjeni su za 31.402.619,00 kn ili 14,1 % u odnosu na Proračun.

Prema Odluci o izvršavanju Proračuna Županije za 2022. te izmjeni i dopuni Odluke, namjenski prihodi proračunskih korisnika i prihodi koje proračunski korisnici ostvare obavljanjem vlastite i ostalih djelatnosti ne uplaćuju se u proračun Županije, ali se jednako kao i rashodi i izdaci koji se financiraju iz tih izvora planiraju u Proračunu. Županija je u studenome 2021. donijela Pravilnik o mjerilima i načinu korištenja vlastitih i namjenskih prihoda osnovnih i srednjih škola, učeničkih domova i visokih učilišta te Pravilnik o mjerilima i načinu korištenja vlastitih prihoda proračunskih korisnika Županije (zdravstvenih ustanova i domova za starije osobe). Proračunski korisnici obavezni su mjesečno izvještavati Županiju o izvršenju vlastitih prihoda na temelju županijske Upute o načinu komunikacije, financiranja, izvještavanja i drugih aktivnosti između Županije i proračunskih korisnika iz listopada 2021.

Odlukom o izvršavanju Proračuna utvrđena je proračunska zaliha u iznosu od 900.000,00 kn. Prema izvještaju o korištenju sredstava proračunske zalihe, sredstva u iznosu od 250.000,00 kn utrošena su na temelju odluke župana za otklanjanje posljedica od elementarne nepogode uzrokovane obilnim padalinama na području Općine Cerovlje.

Uz Proračun, donesene su i projekcije za 2023. i 2024. Za 2023. planirani su prihodi i primici u iznosu od 1.605.300.000,00 kn, rashodi i izdaci u iznosu od 1.578.000.000,00 kn te višak prihoda i primitaka u iznosu od 27.300.000,00 kn, a za 2024. prihodi i primici planirani su u iznosu od 1.443.067.222,00 kn, rashodi i izdaci u iznosu od 1.415.800.000,00 kn te višak prihoda i primitaka u iznosu od 27.267.222,00 kn.

Skupština je u svibnju 2023. usvojila Godišnji izvještaj o izvršenju proračuna za 2022. Prihodi i primici ostvareni su u iznosu od 1.689.281.400,00 kn, što je 32.507.325,00 kn ili 2,0 % više od planiranih. Vrijednosno značajnija odstupanja u odnosu na Proračun odnose se na više ostvarene prihode iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza za 64.455.406,00 kn ili 11,5 %. Rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu od 1.624.301.155,00 kn, što je 130.698.845,00 kn ili 7,4 % manje od planiranih. Vrijednosno značajnija odstupanja u odnosu na Proračun odnose se na manje ostvarene rashode za nabavu nefinancijske imovine za 84.879.960,00 kn ili 44,3 %. Višak prihoda i primitaka tekuće godine iznosi 64.980.245,00 kn. Preneseni višak prihoda i primitaka iz prethodnih godina iznosi 125.806.043,00 kn te višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 190.786.288,00 kn.

Županija je koncem 2021. donijela Provedbeni program 2022. – 2025. u skladu sa Zakonom o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (Narodne novine 123/17 i 151/22) te Uredbom o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 89/18), kojom su planirani, između ostalog, strateški ciljevi te ključne inicijative i razvojne mjere. U veljači 2023. doneseno je Godišnje izvješće o provedbi Provedbenog programa Županije 2022. – 2025., kojim je utvrđeno da je tijekom 2022., od planiranih 70 mjera definiranih Provedbenim programom, za provedbu 64 mjere utrošeno ukupno 1.624.308.455,00 kn.

Financijski izvještaji

Županija vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji (Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje). Dostavljeni su nadležnim institucijama u propisanom roku.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

U Izvještaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2022. iskazani su prihodi i primici te rashodi i izdaci Županije i proračunskih korisnika u dijelu u kojem ih Županija financira iz svojih prihoda. Prema podacima iz navedenog Izvještaja, ukupni prihodi i primici ostvareni su u iznosu od 385.561.682,00 kn, što je 33.250.344,00 kn ili 9,4 % više u odnosu na prethodnu godinu. Značajnija odstupanja u odnosu na prethodnu godinu odnose se na povećanje prihoda od poreza za 50.494.880,00 kn ili 33,0 % zbog povećanja poreza na dohodak te smanjenje primitaka od financijske imovine i zaduživanja za 21.438.754,00 kn ili 64,5 %, najvećim dijelom jer u 2022. nisu primljeni krediti od kreditnih institucija u javnom sektoru, a koji su u 2021. ostvareni u iznosu od 21.658.712,00 kn.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima i primicima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi i primici

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Ostvareno za 2021.	Ostvareno za 2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi od poreza	153.218.450,00	203.713.330,00	133,0
2.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	143.544.969,00	148.491.610,00	103,4
3.	Prihodi od imovine	16.324.936,00	16.734.137,00	102,5
4.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	3.906.390,00	3.541.041,00	90,6
5.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima	807.701,00	911.870,00	112,9
6.	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	1.093.894,00	202.914,00	18,5
7.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	167.145,00	157.681,00	94,3
8.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	33.247.853,00	11.809.099,00	35,5
	Ukupni prihodi i primici	352.311.338,00	385.561.682,00	109,4

Vrijednosno najznačajniji udjel imaju prihodi od poreza u iznosu od 203.713.330,00 kn ili 52,8 % ukupno ostvarenih prihoda i primitaka. Značajni su prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu od 148.491.610,00 kn ili 38,5 % ukupno ostvarenih prihoda i primitaka.

Prihodi i primici koji imaju propisanu namjenu odnose se na dodatni udjel u porezu na dohodak i pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije, pomoći, koncesije na pomorskom dobru i upotrebu pomorskog dobra, lovozakupninu, koncesiju na pravo lova, zakup i prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, naknadu za nezakonito izgrađene zgrade te primitke od financijske imovine i zaduživanja. Ostvareni su u iznosu od 167.641.500,00 kn i njihov udjel u ukupno ostvarenim prihodima i primicima je 43,5 %.

Prihodi od poreza ostvareni su u iznosu od 203.713.330,00 kn, a odnose se na prihode od poreza na dohodak u iznosu od 182.859.486,00 kn i županijske poreze u iznosu od 20.853.844,00 kn. U okviru poreza na dohodak sadržan je dodatni udio u porezu na dohodak za decentralizirane funkcije u iznosu od 29.199.067,00 kn. Županijski porezi ostvareni su od poreza na cestovna motorna vozila u iznosu od 17.236.783,00 kn, poreza na plovila u iznosu od 1.718.309,00 kn, poreza na nasljedstva i darove u iznosu od 1.752.052,00 kn te poreza na automate za zabavne igre u iznosu od 146.700,00 kn. Poslove utvrđivanja i naplate županijskih poreza, osim poreza na cestovna motorna vozila, obavlja Upravni odjel za proračun i financije, a poslove naplate poreza na cestovna motorna vozila, pravna osoba u čijem sastavu posluje stanica za tehnički pregled vozila.

Vrijednosno značajnije pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna odnose se na pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije u iznosu od 56.719.373,00 kn, pomoći iz drugih proračuna u iznosu od 52.346.196,00 kn i pomoći temeljem prijenosa sredstava Europske unije (dalje u tekstu: EU) u iznosu od 30.241.914,00 kn.

Za financiranje decentraliziranih funkcija osnovnog i srednjeg školstva, zdravstva, domova za starije i nemoćne osobe te socijalne skrbi ostvareni su prihodi u iznosu od 85.918.440,00, od čega se na pomoći izravnjanja odnosi 56.719.373,00 kn, a na dodatni udio u porezu na dohodak 29.199.067,00 kn. Župan je donio odluke o kriterijima, mjerilima i načinu financiranja decentraliziranih funkcija osnovnog školstva, srednjih škola i učeničkih domova, zdravstvenih ustanova, domova za starije osobe te Odluku o kriterijima, mjerilima i načinu financiranja materijalnih i financijskih rashoda centara za socijalnu skrb u 2022. Sredstva za financiranje decentraliziranih funkcija tijekom 2022. utrošena su u cjelokupnom iznosu.

Pomoći iz drugih proračuna odnose se na tekuće pomoći u iznosu od 50.271.196,00 kn i kapitalne pomoći u iznosu od 2.075.000,00 kn. Vrijednosno značajnije tekuće pomoći su pomoći iz državnog proračuna za preuzete poslove državne uprave u iznosu od 21.000.000,00 kn, za sufinanciranje prijevoza učenika srednjih škola u iznosu od 15.342.277,00 kn i za zapošljavanje pomoćnika u nastavi za učenike s teškoćama u razvoju u iznosu od 554.423,00 kn te iz proračuna jedinica lokalne samouprave za otplatu kreditnih obaveza za izgradnju Opće bolnice u iznosu od 4.979.535,00 kn, za otplatu kreditnih obaveza za projekt Županijskog centra za gospodarenje otpadom u iznosu od 3.510.122,00 kn i za financiranje programa Fonda za razvoj poljoprivrede i agroturizma u iznosu od 407.500,00 kn. Vrijednosno značajnije kapitalne pomoći odnose se na pomoći Ministarstva znanosti i obrazovanja za financiranje izgradnje Medicinske škole u Puli u iznosu od 2.000.000,00 kn.

U okviru pomoći temeljem prijenosa EU sredstava evidentirane su tekuće pomoći u iznosu od 24.983.218,00 kn i kapitalne pomoći u iznosu od 5.258.696,00 kn. Vrijednosno značajnije tekuće pomoći odnose se na pomoći za projekt izgradnje sustava navodnjavanja Červar Porat – Bašarinka u iznosu od 20.850.783,00 kn te za zapošljavanje pomoćnika u nastavi za učenike s teškoćama u razvoju u iznosu od 3.141.731,00 kn. Kapitalne pomoći se u cijelosti odnose na pomoći Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije za projekt KLIK – uspostava centra za kompetentno cjeloživotno razvijanje inovativnih znanja i vještina u sektoru ugostiteljstva i turizma kojim su predviđeni radovi rekonstrukcije i dogradnje zgrade Škole za turizam, ugostiteljstvo i trgovinu Pula te nabavu školske opreme i namještaja, financiranje izrade projektne dokumentacije te provedbu stručnog i projektantskog nadzora.

Prihodi od imovine ostvareni su u iznosu od 16.734.137,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na naknade za koncesije na pomorskom dobru u iznosu od 6.726.943,00 kn, naknade za uporabu pomorskog dobra za male brodice u iznosu od 3.224.178,00 kn, naknade za eksploataciju mineralnih sirovina u iznosu od 1.316.678,00 kn, prihode od dobiti društva za održavanje i zaštitu cesta u suvlasništvu Županije u iznosu od 900.900,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske u iznosu od 580.504,00 kn, naknade za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru u iznosu od 370.168,00 kn, prihode od zatezних kamata u iznosu od 371.285,00 kn te lovozakupninu u iznosu od 211.382,00 kn. Prihodi od naknada za koncesije na pomorskom dobru su zajednički prihod državnog proračuna, županijskog proračuna i proračuna jedinica lokalne samouprave na području kojih je pomorsko dobro na koju se koncesija odnosi. Nadležni upravni odjel obavlja upravne poslove vezano za dodjeljivanje koncesija na pomorskom dobru u nadležnosti Županije te prati ostvarenje i naplatu svih prihoda od pomorskog dobra. Naknada za uporabu pomorskog dobra koju plaćaju vlasnici brodica i jahti upisanih u očevidnik brodica, odnosno upisnik jahti je prihod Županije, a rješenja izdaje Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture. Županija je u prosincu 2021. donijela Plan upravljanja pomorskim dobrom za 2022. Na temelju srednjoročnog plana davanja koncesija na pomorskom dobru za razdoblje od 2020. do 2023. donesen je Plan davanja koncesija na pomorskom dobru za 2022.

Ostvareni prihodi utrošeni su za unaprjeđenje i zaštitu pomorskog dobra, ekologiju mora, financiranje lučke infrastrukture, sanaciju pomorskog dobra nastalu uslijed izvanrednih događanja te izradu prijedloga granice pomorskog dobra, a dio prihoda u iznosu od 8.306.491,00 kn je koncem 2022. neutrošen.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada ostvareni su u iznosu od 3.541.041,00 kn, a vrijednosno značajniji se odnose na županijske upravne pristojbe za izdavanje dozvola u iznosu od 1.873.811,00 kn te prihode od prodaje državnih biljega u iznosu od 659.925,00 kn.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga ostvareni su u iznosu od 911.870,00 kn, a odnose se na prihode ostvarene od pružanja usluga utvrđivanja i naplate poreza općinama i gradovima koje obavlja Upravni odjel za proračun i financije u iznosu od 755.033,00 kn, prihode od Lovačkog saveza (na temelju ugovora i dodatka ugovoru o namjenskom osiguranju sredstava za financiranje programa Fonda za razvoj poljoprivrede i agroturizma) u iznosu od 80.000,00 kn te prihode od provedenih postupaka ovrhe u iznosu od 76.837,00 kn.

Kazne, upravne mjere i ostali prihodi ostvareni su u iznosu od 202.914,00 kn. Vrijednosno značajniji se odnose na prihode proračunskih korisnika od povrata neutrošenih sredstava koji su im doznačeni iz proračuna Županije u iznosu od 80.000,00 kn, prodaje službenih novina u iznosu od 25.832,00 kn te prihode od dopusnica u iznosu od 14.320,00 kn.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 157.681,00 kn odnose se na pripadajući udio prihoda ostvarenih od prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske.

Primici od financijske imovine i zaduživanja ostvareni su u iznosu od 11.809.099,00 kn, a odnose se na primitke od povrata zajmova za razvoj poljoprivrede i agroturizma danih prethodnih godina obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima i obrtnicima u iznosu od 11.719.152,00 kn te primitke od prodaje udjela u dva trgovačka društva u iznosu od 89.947,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2022., ukupni rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu od 343.899.518,00 kn, što je 9.278.440,00 kn ili 2,6 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Značajnija odstupanja u odnosu na prethodnu godinu odnose se na smanjenje rashoda za nabavu nefinancijske imovine za 38.666.990,00 kn ili 54,4 % najvećim dijelom zbog manje ostvarenih ulaganja u izgradnju građevinskih objekata te na povećanje izdataka za financijsku imovinu i otplate zajmova za 10.764.273,00 kn ili 60,3 % najvećim dijelom zbog većih izdataka za zajmove poljoprivrednicima i otplatu glavnica primljenih kredita i zajmova.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi i izdaci

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2021.	Ostvareno za 2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	43.257.671,00	49.279.423,00	113,9
2.	Materijalni rashodi	32.419.123,00	31.745.989,00	97,9
3.	Financijski rashodi	3.492.597,00	3.276.865,00	93,8
4.	Subvencije	7.441.019,00	8.634.774,00	116,0
5.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	139.884.175,00	147.765.503,00	105,6
6.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	14.339.166,00	17.779.783,00	124,0
7.	Ostali rashodi	23.342.911,00	24.318.602,00	104,2
8.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	71.137.573,00	32.470.583,00	45,6
9.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	17.863.723,00	28.627.996,00	160,3
	Ukupni rashodi i izdaci	353.177.958,00	343.899.518,00	97,4
	Ukupni prihodi i primici (veza Tablica broj 1)	352.311.338,00	385.561.682,00	109,4
	Višak prihoda i primitaka	0,00	41.662.164,00	-
	Manjak prihoda i primitaka	866.620,00	0,00	-

Vrijednosno značajniji su rashodi za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u iznosu od 147.765.503,00 kn ili 43,0 %, rashodi za zaposlene u iznosu od 49.279.423,00 kn ili 14,3 %, rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 32.470.583,00 kn ili 9,4 % i materijalni rashodi u iznosu od 31.745.989,00 kn ili 9,2 % ukupno ostvarenih rashoda i izdataka.

Rashodi za zaposlene odnose se na brutoplaće u iznosu od 38.514.339,00 kn (za redovan rad u iznosu od 38.436.647,00 kn i prekovremeni rad u iznosu od 77.692,00 kn), doprinose na plaće u iznosu od 6.347.623,00 kn i ostale rashode za zaposlene (naknade za efektivno korištenje radnog vremena, nagradni poticaj za znanstveni stupanj, pravosudni ispit i rad u upravi, božićnice, darove, regres, jubilarne nagrade, naknade za bolest, invalidnost i smrtni slučaj te otpremnine) u iznosu od 4.417.461,00 kn. Na plaće službenika i namještenika odnosi se 43.249.113,00 kn, zakonskih predstavnika 963.709,00 kn te zaposlenih na projektima 649.140,00 kn. Plaće i naknade obračunane su i isplaćene u skladu s propisima i unutarnjim aktima Županije.

Materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 31.745.989,00 kn, a odnose se na rashode za usluge u iznosu od 23.959.122,00 kn, rashode za materijal i energiju u iznosu od 3.147.638,00 kn, ostale nespomenute rashode poslovanja u iznosu od 2.794.717,00 kn, naknade za prijevoz za dolazak na posao i odlazak s posla i druge naknade troškova zaposlenima u iznosu od 1.792.791,00 kn te naknade troškova osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 51.721,00 kn.

Vrijednosno značajniji rashodi za usluge odnose se na intelektualne i osobne usluge u iznosu od 3.852.269,00 kn i računalne usluge u iznosu od 3.198.526,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi za materijal i energiju odnose se na rashode za energiju (električna energija, gorivo, loživo ulje) u iznosu od 1.791.214,00 kn te uredski materijal i druge materijalne rashode u iznosu od 944.626,00 kn. Vrijednosno značajniji ostali nespomenuti rashodi poslovanja odnose se na naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela te povjerenstava u iznosu od 871.272,00 kn.

U okviru materijalnih rashoda evidentirani su rashodi za naknade prema ugovorima o djelu i za autorske honorare u ukupnom iznosu od 895.734,00 kn (autorski honorari 572.944,00 kn i ugovori o djelu 322.790,00 kn). Vrijednosno značajnije naknade prema ugovorima o djelu obračunane su i plaćene za rad na programima i projektima Županije, dok su vrijednosno značajniji autorski honorari obračunani i plaćeni za glazbene nastupe, izdavanje glazbenih albuma, izdavanje monografije, izradu skulptura i suvenira te usluge fotografiranja.

Vrijednosno najznačajniji financijski rashodi odnose se na kamate na primljene kredite i zajmove u iznosu od 2.903.037,00 kn.

Subvencije su ostvarene u iznosu od 8.634.774,00 kn, a odnose se na subvencije trgovačkim društvima u javnom sektoru u iznosu od 5.468.674,00 kn (za provedbu europskih projekata te programa i projekata trgovačkih društava u vlasništvu i suvlasništvu Županije, potpore ustanovi za zapošljavanje osoba s invaliditetom čiji je suosnivač Županija) i subvencije trgovačkim društvima izvan javnog sektora u iznosu od 3.166.100,00 kn. Vrijednosno značajnije subvencije trgovačkim društvima izvan javnog sektora odnose se na potpore za digitalnu transformaciju malih i srednjih poduzeća u iznosu od 789.321,00 kn te potpore za poticanje konkurentnosti i razvoja sektora informacijske i komunikacijske tehnologije u iznosu od 631.818,00 kn dodijeljene na temelju Programa poticanja digitalne transformacije MSP-a i razvoja IKT sektora u Istarskoj županiji u 2022., subvencioniranje kamata na odobrene poduzetničke kredite u iznosu od 559.481,00 kn odobrene na temelju Programa kreditiranja Poduzetnik Istarska županija te subvencioniranje kamata na odobrene stambene kredite za medicinsko osoblje i liječnike u iznosu od 385.993,00 kn odobrene na temelju Programa osiguravanja povoljnijih uvjeta kreditiranja za rješavanje stambenih potreba zdravstvenih radnika zaposlenih u zdravstvenim ustanovama čiji je osnivač Istarska županija.

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna ostvarene su u iznosu od 147.765.503,00 kn, a vrijednosno značajnije se odnose na prijenose proračunskim korisnicima za financiranje redovne djelatnosti u iznosu od 133.354.354,00 kn (za rashode poslovanja 109.328.483,00 kn, nabavu nefinancijske imovine 13.182.524,00 kn te izdatke za financijsku imovinu i otplatu zajmova 10.843.347,00 kn), pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna u iznosu od 7.338.311,00 kn (od čega su značajnija sredstva doznačena centrima za socijalnu skrb za materijalne rashode u iznosu od 3.066.840,00 kn, za sufinanciranje Dnevnog centra Veruda u iznosu od 1.050.000,00 kn, za sufinanciranje redovne djelatnosti Sveučilišta u Puli u iznosu od 460.000,00 kn) te pomoći unutar općeg proračuna u iznosu od 6.980.690,00 kn.

Ostvarene pomoći unutar općeg proračuna u iznosu od 6.980.690,00 kn odnose se na kapitalne pomoći u iznosu od 4.504.700,00 kn i tekuće pomoći u iznosu od 2.475.990,00 kn. Vrijednosno značajnije kapitalne pomoći doznačene su Ministarstvu znanosti i obrazovanja (nositelju investicije) za rekonstrukciju i dogradnju zgrade Talijanske srednje škole u Bujama u iznosu od 1.195.380,00 kn, općinskim proračunima za uređenje infrastrukturnih objekata i sufinanciranje projekata u iznosu od 1.577.392,00 kn (od čega na temelju pojedinačnih odluka i zaključaka župana 699.000,00 kn, provedenog Javnog poziva za sufinanciranje programa/projekata ravnomjernog razvitka 654.856,00 kn te zaključenih sporazuma iz prethodnih godina 223.536,00 kn), Gradu Pazinu za otplatu kredita za izgradnju sportske dvorane u iznosu od 865.896,00 kn i Županijskoj upravi za ceste za održavanje cesta u iznosu od 600.000,00 kn.

Vrijednosno značajnije tekuće pomoći doznačene su jedinicama lokalne samouprave za kulturne programe u iznosu od 836.538,00 kn, sajamsku promociju poljoprivrednih proizvoda u iznosu od 495.000,00 kn i sufinanciranje usluge pomoći u kući u iznosu od 386.000,00 kn.

Rashodi za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade ostvareni su u iznosu od 17.779.783,00 kn. Vrijednosno značajniji se odnose na sufinanciranje cijene prijevoza učenika srednjih škola u iznosu od 15.368.759,00 kn, stipendije i školarine u iznosu od 1.325.022,00 kn te pomoć osobama s invaliditetom u iznosu od 756.000,00 kn.

Ostali rashodi ostvareni su u iznosu od 24.318.602,00 kn, a odnose se na tekuće donacije u iznosu od 18.468.602,00 kn, kapitalne donacije u iznosu od 5.400.000,00 kn i kapitalne pomoći u iznosu od 450.000,00 kn.

Vrijednosno značajnije tekuće donacije isplaćene su Sportskoj zajednici Županije u iznosu od 3.000.000,00 kn, udrugama i vjerskim zajednicama za kulturne programe u iznosu od 2.649.220,00 kn, Vatrogasnoj zajednici Županije u iznosu od 2.150.000,00 kn, srednjoj školi (Pazinski kolegij) za materijalne rashode u iznosu od 1.912.447,00 kn, udrugama, zadrugama, turističkim zajednicama i ustanovama za poticanje razvoja poljoprivrede u iznosu od 1.607.000,00 kn, Društvu Crvenog križa Županije u iznosu od 953.160,00 kn, političkim strankama u iznosu od 700.000,00 kn, Školskom sportskom savezu Istarske županije u iznosu od 652.200,00 kn, udrugama za programe socijalne skrbi u iznosu od 613.340,00 kn, udrugama za programe u lovstvu u iznosu od 592.000,00 kn, Turističkoj zajednici Istarske županije i trgovačkom društvu za turističke manifestacije u iznosu od 537.500,00 kn te Zajednici tehničke kulture u iznosu od 528.000,00 kn. Za financiranje programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge Županija je provodila javne natječaje i pozive putem kojih je dodijeljeno 3.997.300,00 kn. Za dodjelu sredstava utvrđeni su kriteriji. S korisnicima sredstava zaključeni su ugovori te se pratilo namjensko korištenje sredstava. Kapitalne donacije u iznosu od 5.400.000,00 kn dane su lučkim upravama za izgradnju i obnavljanje lučke infrastrukture, a kapitalne pomoći u iznosu od 450.000,00 kn dane su trgovačkom društvu za ruralni razvoj u vlasništvu Županije za podmirenje kreditnih obveza.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su iznosu od 32.470.583,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na izgradnju Sustava javnog navodnjavanja Červar Porat – Bašarinka i Petrovija u iznosu od 19.987.407,00 kn (Červar Porat – Bašarinka 19.881.794,00 kn, Petrovija 105.613,00 kn), rekonstrukciju i dogradnju regionalnog centra kompetentnosti pri Školi za turizam, ugostiteljstvo i trgovinu Pula u iznosu od 4.769.810,00 kn, rekonstrukciju građevine gospodarske namjene u Kuću istarskih kaštela u Momjanu u iznosu od 1.965.444,00 kn, zamjenu vanjske stolarije na zgradi Društvenog centra Pula u iznosu od 1.487.215,00 kn, nabavu multimedijske (informatičke) opreme za Medicinsku školu Pula u iznosu od 1.126.998,00 kn te kupnju građevinskog objekta (koji je prenamijenjen u znanstveno-edukativni centar Speleo kuća Vodice) u iznosu od 850.000,00 kn.

Izdaci za financijsku imovinu i otplatu zajmova ostvareni su u iznosu od 28.627.996,00 kn, a odnose se na dane zajmove poljoprivrednicima putem Fonda za razvoj poljoprivrede i agroturizma u iznosu od 16.872.821,00 kn, izdatke za otplate glavnica primljenih kredita u iznosu od 6.362.175,00 kn, otplatu zajma za izgradnju Županijskog centra za gospodarenje otpadom Ministarstvu financija u iznosu od 3.834.058,00 kn, otplatu glavnice primljenih zajmova iz državnog proračuna na ime povrata poreza na dohodak temeljem utvrđenog godišnjeg obračuna za 2021. u iznosu od 1.373.942,00 kn, izdatke za povrat zajma za kreditiranje poljoprivrednika u Državni proračun Republike Hrvatske u iznosu od 110.000,00 kn te uplatu temeljnog kapitala društvu za gradnju, upravljanje i gospodarsko korištenje žičarom u iznosu od 75.000,00 kn.

Višak prihoda i primitaka tekuće godine iznosi 41.662.164,00 kn. Preneseni višak prihoda i primitaka iznosi 54.920.456,00 kn (manjak prihoda i primitaka iz 2021. u iznosu od 866.620,00 kn i preneseni višak prihoda i primitaka iz prethodnih godina umanjen zbog korekcije rezultata poslovanja u iznosu od 55.787.076,00 kn) te višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 96.582.620,00 kn. Županijska skupština donijela je u srpnju 2023. Odluku o raspodjeli rezultata za 2022. te su viškovi prihoda i primitaka uvršteni u Proračun za 2023. Prema financijskim izvještajima Županije za 2023. višak prihoda i primitaka koncem 2023. iznosi 12.368.082,00 eura.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2022., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 724.920.044,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2022.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2022.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	291.368.734,00	362.102.467,00	124,3
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	49.684.040,00	60.047.586,00	120,9
1.2.	Građevinski objekti	221.409.337,00	277.387.079,00	125,3
1.3.	Postrojenja i oprema	4.925.180,00	3.947.820,00	80,2
1.4.	Prijevozna sredstva	227.715,00	77.249,00	33,9
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	4.209.514,00	10.764.477,00	255,7
1.6.	Druga nefinancijska imovina	10.912.948,00	9.878.256,00	90,5
2.	Financijska imovina	308.949.768,00	362.817.577,00	117,4
2.1.	Novčana sredstva	63.617.906,00	112.569.893,00	176,9
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	14.611.799,00	13.904.247,00	95,2
2.3.	Potraživanja za dane zajmove	84.321.484,00	86.500.834,00	102,6
2.4.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	132.564.515,00	134.940.185,00	101,8
2.5.	Potraživanja za prihode poslovanja	9.639.472,00	10.957.613,00	113,7
2.6.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	4.194.592,00	3.944.805,00	94,0
	Ukupno imovina	600.318.502,00	724.920.044,00	120,8
3.	Obveze	160.162.319,00	155.087.125,00	96,8
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	19.229.631,00	22.946.639,00	119,3
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	715.451,00	3.342.029,00	467,1
3.3.	Obveze za kredite i zajmove	140.207.820,00	128.789.359,00	91,9
3.4.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihod budućeg razdoblja	9.417,00	9.098,00	96,6
4.	Vlastiti izvori	440.156.183,00	569.832.919,00	129,5
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	600.318.502,00	724.920.044,00	120,8
	Izvanbilančni zapisi	805.036.671,00	871.262.632,00	108,2

U odnosu na stanje početkom godine, znatno su povećana novčana sredstava za 48.951.987,00 kn ili 76,9 %, najvećim djelom zbog neutrošenih prihoda od poreza te vrijednost nefinancijske imovine u pripremi za 6.554.963,00 kn ili 155,7 %, zbog ulaganja u Centar za kompetentno cjeloživotno razvijanje inovativnih znanja i vještina u sektoru ugostiteljstva i turizma u okviru projekta KLIK i nabave brodice za potrebe vatrogastva na moru u okviru projekta FIRESPIILL. Isto tako, znatno je povećana vrijednost građevinskih objekata za 55.977.742,00 kn ili 25,3 % i zemljišta za 10.363.546,00 kn ili 20,9 %, najvećim djelom zbog prijenosa prava vlasništva na nekretninama domova za starije i nemoćne osobe u Gradu Puli – Pola, Gradu Novigradu – Cittanova i Općini Raša, s Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje na Županiju i njihovog knjigovodstvenog evidentiranja u poslovnim knjigama Županije. Ugovor o prijenosu prava (su)vlasništva na navedenim nekretninama s Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje na Županiju, bez naknade, zaključen je u listopadu 2021.

Nadalje, u odnosu na stanje početkom godine, znatno su povećane obveze za nabavu nefinancijske imovine za 2.626.578,00 kn ili 367,1 %, najvećim djelom zbog obveza prema izvoditeljima radova na izgradnji Centra za kompetentno cjeloživotno razvijanje inovativnih znanja i vještina u sektoru ugostiteljstva i turizma u okviru projekta KLIK.

Županija je u svibnju 2018. donijela Strategiju upravljanja i raspolaganja imovinom u vlasništvu Županije 2018. – 2023., kojom su utvrđeni srednjoročni ciljevi i smjernice upravljanja i raspolaganja imovinom. Cilj Strategije je osigurati učinkovito i transparentno upravljanje i raspolaganje imovinom Županije. U travnju 2022. donesen je Plan upravljanja imovinom za 2022., kojim su utvrđene provedbene mjere odnosno aktivnosti potrebne za realizaciju planiranih ciljeva u području upravljanja imovinom, a odnose se na uspostavu baze podataka (registar nekretnina u informatičkom obliku), normativno uređenje upravljanja i raspolaganja imovinom, optimalno i održivo upravljanje imovinom, reguliranje pitanja poslovnih prostora za rad upravnih tijela Županije te uspostavu sustavnog nadzora i kontrole na području upravljanja imovinom (nekretninama) ustanova kojima je osnivač Županija. Od planiranih aktivnosti utvrđenih navedenim Planom, provedena su ulaganja kroz projekt KLIK izvođenjem radova rekonstrukcije i dogradnje Regionalnog centra kompetentnosti pri Školi za turizam i ugostiteljstvo Pula, projekt izgradnje sustava javnog navodnjavanja Červar Porat – Bašarinka, projekt unaprjeđenja kvalitete obrazovanja ulaganjem u adaptaciju osnovnih i srednjih škola, ulaganjem u kulturne i zdravstvene ustanove te ulaganjem u Znanstveno edukacijski centar Speleo kuća u cilju stvaranja sjedišta budućih projekata zaštite krša i zaštite okoliša. Spomenuti projekti su koncem 2022. bili u različitim stupnjevima realizacije te je za 2023. planiran nastavak ulaganja. Županija je ustrojila i vodi registar nekretnina.

Vrijednosno značajnija nefinancijska imovina odnosi se na sustave za navodnjavanje u vrijednosti od 172.808.754,00 kn, poslovne objekte (zdravstveni objekti, objekti domova za starije i nemoćne osobe te objekti osnovnih i srednjih škola) u vrijednosti od 104.578.324,00 kn, zemljište u vrijednosti od 60.047.586,00 kn (od čega se na građevinsko zemljište odnosi 54.781.140,00 kn), dugotrajnu nefinancijsku imovinu u pripremi u vrijednosti od 10.764.477,00 kn, ulaganja u prostorne planove i tehničku dokumentaciju u vrijednosti od 3.109.401,00 kn te ulaganja u tuđu imovinu radi prava korištenja (ulaganja u zgrade u vlasništvu jedinica lokalne samouprave te u ostala prava) u vrijednosti od 4.414.497,00 kn.

Nefinancijska imovina u pripremi odnosi se na ulaganja u Centar za kompetentno cjeloživotno razvijanje inovativnih znanja i vještina u sektoru ugostiteljstva i turizma u okviru projekta KLIK u vrijednosti od 9.373.420,00 kn, nabavu brodice za potrebe vatrogastva na moru u okviru projekta FIRESPELL u iznosu od 297.937,00 kn te na ulaganja u nematerijalnu proizvedenu imovinu u iznosu od 1.093.120,00 kn, od čega je vrijednosno najznačajnija projektna dokumentacija bivše vojarne na području Grada Pule – Pola, a koju je Županija preuzela od Ministarstva uprave na temelju zaključenog Sporazuma o preuzimanju predmeta, pismohrane, druge dokumentacije, opreme te sredstava za rad od mjesnog nadležnog ureda državne uprave Istarske županije.

Dionice i udjeli u glavnici iskazani su u iznosu od 134.940.185,00 kn, a odnose se na vrijednost dionica i udjela u temeljnom kapitalu 14 trgovačkih društava (devet trgovačkih društava izvan javnog sektora i pet trgovačkih društava u javnom sektoru). Koncem 2022. vrijednost dionica i udjela veća je za 2.375.670,00 kn ili 1,8 % u odnosu na početak godine. Tijekom 2022. povećan je poslovni udjel Županije u trgovačkom društvu za opskrbu plinom za dane pozajmice i pokriva gubitka iz prethodnih godina u iznosu od 2.390.617,00 kn (od toga je iznos od 17,00 kn raspoređen u rezerve) te je na temelju odluke Županijske skupštine uplaćen osnivački udjel u temeljnom kapitalu trgovačkog društva za gradnju, upravljanje i gospodarsko korištenje žičarom u iznosu od 75.000,00 kn.

Nadalje, tijekom 2022. prodani su udjeli u dva trgovačka društva u iznosu od 89.947,00 kn.

U okviru depozita, jamčevnih pologa i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo iskazani su dugoročni depoziti (beskamatni depozit kod poslovnih banaka za provedbu programa poticanja razvoja obrta, malog i srednjeg poduzetništva) u iznosu od 5.198.605,00 kn te jamčevni polog u iznosu od 3.876.900,00 kn dani Istarskoj razvojnoj agenciji, depozit kod poslovne banke za financiranje poljoprivrednih programa Fonda za razvoj poljoprivrede i agroturizma u iznosu od 1.022.070,00 kn i depoziti kod poslovnih banaka za provedbu programa kreditiranja poduzetnika u iznosu od 10.536,00 kn. Jamčevni polog u iznosu od 3.876.900,00 kn odnosi se na sredstva doznačena od Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja na temelju ugovora zaključenog u svibnju 2014. za provedbu Programa jamstvenog fonda za prerađivačku industriju i inovacije u prerađivačkoj industriji. Obveza povrata navedenih sredstava je lipanj 2025.

Ukupna potraživanja koncem 2022. iskazana su u iznosu od 127.039.135,00 kn, od čega se na ispravak vrijednosti potraživanja odnosi 25.763.706,00 kn te potraživanja umanjena za ispravak vrijednosti iznose 101.275.429,00 kn. Potraživanja umanjena za ispravak vrijednosti odnose se na potraživanja za dane zajmove u iznosu od 86.500.834,00 kn, potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 10.957.613,00 kn (od čega su vrijednosno značajnija potraživanja za kamate na dane zajmove pravnim i fizičkim osobama te potraživanja za naknadu za uporabu pomorskog dobra za male brodice), ostala potraživanja (od čega se vrijednosno značajnija odnose na potraživanja za povrat sredstava u nadležni proračun te za naknade koje se refundiraju) u iznosu od 3.815.683,00 kn i potraživanja od zaposlenih u iznosu od 1.299,00 kn. Prema obaveznim analitičkim podacima iz Bilance, dospjela potraživanja prije ispravka vrijednosti iznose 37.936.196,00 kn (od čega za dane zajmove u iznosu od 21.863.233,00 kn te prihode poslovanja u iznosu od 16.072.963,00 kn). Do konca studenoga 2023. naplaćena su dospjela potraživanja u iznosu od 5.368.576,00 kn ili 14,2 %.

Koncem 2022. obveze su iskazane u iznosu od 155.087.125,00 kn i manje su za 5.075.194,00 kn ili 3,2 % u odnosu na stanje početkom godine. Odnose se na obveze za kredite i zajmove u iznosu od 128.789.359,00 kn, rashode poslovanja u iznosu od 22.946.639,00 kn, rashode za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 3.342.029,00 kn i odgođeno plaćanje rashoda u iznosu od 9.098,00 kn.

Obveze za kredite i zajmove odnose se na obveze za kredite kod poslovnih banaka u iznosu od 73.840.674,00 kn i obveze za zajmove iz državnog proračuna u iznosu od 54.948.685,00 kn. Obveze za kredite kod poslovnih banaka odnose se na kredit iz 2016. za financiranje kapitalnog projekta ulaganja u domove za starije i nemoćne osobe u iznosu od 13.174.007,00 kn i kredit iz 2018. za financiranje kapitalnih ulaganja u objekte društvene infrastrukture (tri škole i dva doma za starije i nemoćne osobe) u iznosu od 60.666.667,00 kn. Obveze za zajmove iz državnog proračuna odnose se na obveze za zajam Ministarstva financija za izgradnju Županijskog centra za gospodarenje otpadom u iznosu od 54.136.685,00 kn i zajam Ministarstva poljoprivrede za kreditiranje programa iz područja poljoprivrede u iznosu od 812.000,00 kn. Prema podacima iz financijskih izvještaja, koncem 2022. dospjelo je 751.372,00 kn ili 0,5 % ukupnih obveza i podmirene su u 2023.

Izvanbilančni zapisi, iskazani koncem 2022. u iznosu od 871.262.632,00 kn, odnose se na primljene instrumente osiguranja plaćanja (bjanko-zadužnice, hipoteke na pokretnini, fiducija na nekretnini, bankarske garancije) u iznosu od 412.219.690,00 kn, dane suglasnosti za zaduživanja u iznosu od 240.427.339,00 kn, dane instrumente osiguranja plaćanja (bjanko-zadužnice) u iznosu od 204.796.166,00 kn, potencijalne obveza po osnovi sudskih sporova u tijeku u iznosu od 13.819.359,00 kn te tuđu imovinu dobivenu na korištenje (nekretnine u vlasništvu Grada Pule – Pola, Grada Pazina i Republike Hrvatske) u iznosu od 78,00 kn. Suglasnosti za zaduživanja su, u prijašnjim godinama, dane ustanovama u zdravstvu u iznosu od 183.689.773,00 kn, trgovačkom društvu za proizvodnju i distribuciju plina u suvlasništvu Županije u iznosu od 9.892.783,00 kn, lučkim upravama u iznosu od 27.485.731,00 kn te Županijskom centru za gospodarenje otpadom u iznosu od 19.359.052,00 kn.

Projekti financirani u 2022.

Županija je tijekom 2022. za provođenje projekata sufinanciranih iz bespovratnih EU sredstava ostvarila prihode u iznosu od 33.299.819,00 kn. Županija je nositelj četiri projekta, od kojih su vrijednosno značajniji projekt ulaganja u Sustav navodnjavanja Červar Porat – Bašarinka, projekt MOZAIK 4 kojim su osigurana sredstva za rad pomoćnika u nastavi ili komunikacijskih posrednika za učenike s teškoćama u razvoju u osnovnim i srednjim školama te projekt Dobra energija – solarna energija za energetske tranzicije. Županija je projektni partner u jedanaest projekata, od kojih su vrijednosno značajniji projekt KLIK kojim je predviđena izgradnja Centra za kompetentno cjeloživotno razvijanje inovativnih znanja i vještina u sektoru ugostiteljstva i turizma Pula te projekt Kaštelir – očuvanje i održivo korištenje prirodnih i kulturnih resursa.

– Projekt ulaganja u Sustav navodnjavanja Červar Porat – Bašarinka

Županija je od 2017. do konca 2023. provodila projekt ulaganja u Sustav navodnjavanja Červar Porat – Bašarinka u okviru Programa ruralnog razvoja 2014. – 2020. kroz mjeru 4.3. Potpora za ulaganja u infrastrukturu u vezi s razvojem, modernizacijom i prilagodbom poljoprivrede i šumarstva, provedba tipa operacije 4.3.1. Investicije u osnovnu infrastrukturu javnog navodnjavanja. Cilj projekta je stvaranje pretpostavki za konkurentnom poljoprivrednom proizvodnjom, kroz kontrolirani prinos uz osiguranje kvalitete i kvantitete u proizvodnom procesu putem održivog gospodarenja vodnim resursima. Nadalje, provedbom projekta osigurava se dovod vode do poljoprivrednog zemljišta krajnjeg korisnika, dugoročno stabilna i sigurna poljoprivredna proizvodnja, povećanje prinosa, zadržavanje stanovništva u ruralnim područjima, poticanje poljoprivrede kao gospodarske grane, borba protiv negativnih utjecaja klimatskih promjena (suše), financijsko rasterećenje krajnjeg korisnika u pogledu ulaganja u vlastite (privatne) sustave navodnjavanja. Krajnji korisnik projekta je poljoprivrednik koji ne sudjeluje u financiranju projekta. Ugovor o dodjeli sredstava zaključen je u srpnju 2017. s Agencijom za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju. Ukupna vrijednost projekta iznosila je 104.192.117,00 kn za izgradnju sustava, od čega EU financira 85,0 %, a Republika Hrvatska 15,0 % vrijednosti projekta. Rok dovršetka projekta je 31. prosinca 2023. Županija je provela postupke javne nabave te je Agenciji za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju dostavila dokumentaciju iz provedenih postupaka. U Obavijesti o iznosu potpore iz listopada 2022., temeljem pregleda odabranih ponuda utvrđeno je da postoje neprihvatljivi i neodobreni troškovi te je izvršena financijska korekcija i dodijeljen iznos potpore u iznosu od 102.515.863,00 kn. Tijekom provedbe projekta, do vremena obavljanja revizije (prosinac 2023.) ispostavljeno je ukupno pet zahtjeva za nadoknadu sredstava u iznosu od 101.965.467,00 kn.

Ukupni prihodi projekta iz EU fondova ostvareni su u iznosu od 82.333.776,00 kn, od čega u 2022. u iznosu od 20.850.783,00 kn. Prema Izvješčaju o izvršenju proračuna Županije za 2022., ukupna ulaganja u izgradnju sustava navodnjavanja Červar Porat – Bašarinka iznose 126.428.679,00 kn, od čega se na financiranje iz EU fondova odnosi 96.863.266,00 kn, iz županijskog i lokalnih proračuna 24.365.413,00 kn te Hrvatskih voda 5.200.000,00 kn. Projekt je završen u prosincu 2023. te je predan okončani zahtjev za isplatu sredstava. Sustav nije započeo s radom te nije pribavljena uporabna dozvola zbog neriješenih imovinsko-pravnih odnosa.

– Projekt MOZAIK 4

Županija je provodila projekt MOZAIK 4, kojim se osiguravaju sredstva za pomoćnike u nastavi i stručne komunikacijske posrednike učenicima s teškoćama u razvoju u osnovnoškolskim i srednjoškolskim odgojno-obrazovnim ustanovama za školsku godinu 2021./2022. Županija je podnijela prijavu na Poziv za dostavu projektnih prijedloga Europskog socijalnog fonda u sklopu Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020. Projektnim prijedlogom planirano je osigurati potporu pomoćnika u nastavi i stručnih komunikacijskih posrednika za 105 učenika s teškoćama. Županija je s Ministarstvom znanosti i obrazovanja zaključila ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za navedeni projektni prijedlog u iznosu od 4.711.387,00 kn, od čega su Županiji odobrena bespovratna sredstva u iznosu od 4.000.000,00 kn. Razdoblje provedbe projekta je od kolovoza 2021. do kolovoza 2022. Partner u realizaciji projekta je 41 škola čiji je osnivač Županija. Tijekom 2021. ostvarena su sredstva u iznosu od 3.311.731,00 kn, a u 2022. u iznosu od 2.631.731,00 kn. Provedbom projekta osigurana je podrška 106 pomoćnika u nastavi za 108 učenika s teškoćama u razvoju koji pohađaju redovne osnovnoškolske i srednjoškolske programe u Županiji u školskoj godini 2021./2022. U sklopu provedbe projekta MOZAIK 4, Županija je nabavila softver koji je namijenjen slijepim i slabovidnim korisnicima Dnevnog centra Pula. Cilj projekta je ostvaren.

– Projekt Dobra energija – solarna energija za energetska tranziciju

Županija provodi projekt Dobra energija – solarna energija za energetska tranziciju, koji se financira sredstvima europskih fondova Islanda, Lihtenštajna i Norveške putem financijskog mehanizma Europskog gospodarskog prostora (EGP) za razdoblje od 2014. do 2021. u okviru Poziva na dostavu projektnih prijedloga Povećanje kapaciteta za proizvodnju solarne energije. Cilj projekta je povećanje kapaciteta za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora. Projekt je posebno usmjeren na iskorištavanje potencijala solarne energije na području Republike Hrvatske u cilju energetske neovisnosti i održivog razvoja hrvatskih gradova i lokalnih zajednica. Projekt uključuje postavljanje 22 integrirane solarne elektrane na javne objekte na području županija i gradova partnera, od čega se na području Županije financira postavljanje šest integriranih mrežnih fotonaponskih sustava na zgradama pet škola i doma za starije i nemoćne osobe. Upravitelj programa je Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, nositelj projekta je Županija, a projektni partneri su gradovi Cres, Ivanić Grad, Poreč – Parenzo, Pula – Pola, Zaprešić, Čakovec, Istarska regionalna energetska agencija za energetske djelatnosti d.o.o., Greenstat energy AS iz Kraljevine Norveške, Stifelsen Seed Forum Norway te Zelena energetska zadruga za usluge. U srpnju 2022. Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije i Županija kao nositelj projekta potpisali su Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava. Ukupna vrijednost projekta iznosi 1.372.763,00 eura, od čega prihvatljivi troškovi iznose 1.165.074,00 eura. Udio financiranja putem bespovratnih sredstava iznosi 84,87 % (988.798,28 eura) prihvatljivih troškova, a preostali iznos osiguravaju nositelj projekta i projektni partneri. Razdoblje provedbe projekta je od 13. svibnja 2022. do 30. travnja 2024.

Tijekom 2022. prihodi za navedeni projekt ostvareni su u iznosu od 135.859,00 kn. Do konca ožujka 2023. obračunani troškovi po projektu iznose 39.324,00 eura, od čega se na iznos sufinanciranja odnosi 34.707,00 eura, a preostali iznos od 4.617,00 eura plaćen je iz vlastitih sredstava. Troškovi se odnose na plaće zaposlenika koji rade na projektu, putne troškove i druge troškove. U siječnju 2023. Županija je dostavila Periodično izvješće o napretku projekta upravitelju programa (Ministarstvu regionalnoga razvoja i fondova Europske unije), koji je spomenuto Izvješće prihvatio. Županija je u ožujku 2023. pokrenula javnu nabavu za ugovaranje postavljanja četiri solarne elektrane na školama.

- Projekt KLIK – Centar za kompetentno cjeloživotno razvijanje inovativnih znanja i vještina u sektoru ugostiteljstva i turizma

Županija sudjeluje u provedbi projekta KLIK – Centar za kompetentno cjeloživotno razvijanje inovativnih znanja i vještina u sektoru ugostiteljstva i turizma Pula, kao projektni partner Školi za turizam, ugostiteljstvo i trgovinu Pula. Projekt je financiran iz Europskog fonda za regionalni razvoj, u okviru Poziva za dostavu projektnih prijedloga Uspostava infrastrukture regionalnih centra kompetentnosti u strukovnom obrazovanju kao podrška procesu reforme strukovnog obrazovanja i osposobljavanja kroz Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. Cilj projekta je povećanje konkurentnosti hrvatskog turizma kroz unaprjeđenje obrazovne infrastrukture i provedbu programa obrazovanja, usavršavanja i osposobljavanja ljudskih potencijala izvrsne kvalitete sukladno potrebama visoko kvalitetnih smještajnih i uslužnih kapaciteta. Također, naglasak se stavlja na usavršavanje i osposobljavanje ljudskih potencijala sukladno potrebama tržišta rada te na promociju upisa zanimanja iz turističko-ugostiteljskog sektora. Nositelj projekta je Škola za turizam, ugostiteljstvo i trgovinu Pula, projektni partner je Županija, a suradnici na projektu su Hrvatska gospodarska komora, Hrvatski zavod za zapošljavanje, trgovačko društvo Valamar Riviera d.o.o., Obrtnička komora Istarske županije te Strukovna škola Eugena Kumičića Rovinj. Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije (upravljачko tijelo), Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije (posredničko tijelo razine 2) i Škola za turizam, ugostiteljstvo i trgovinu Pula (korisnik bespovratnih sredstava) zaključili su Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava u lipnju 2020. te dodatak Ugovoru u lipnju 2022. Županija je s nositeljem projekta (Škola za turizam, ugostiteljstvo i trgovinu Pula) potpisala Sporazum o partnerstvu te dodatak Sporazumu kojim je utvrđeno da se Županija (partner) obvezuje provesti radove na rekonstrukciji i dogradnji zgrade Centra te uređenju okoliša, nabavu namještaja i opreme te specijalizirane opreme ugostiteljskog praktikuma, usluge izrade projektne dokumentacije i nadzora te plaćanje naknade za povećanje priključne snage. Vrijednost projekta za nadogradnju i opremanje prema dodatku Ugovora iznosi 30.408.111,00 kn, koliko iznose i prihvatljivi troškovi. Bespovratna sredstva dodjeljuju se u iznosu od 29.998.279,00 kn ili 98,7 % prihvatljivih troškova. Ugovorom je definirano razdoblje provedbe projekta od svibnja 2019. do prosinca 2023.

Županija je za potrebe provođenja projekta tijekom 2022. provela postupke javne nabave te je zaključila ugovore u ukupnom iznosu od 51.298.967,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Odnose se na izvođenje radova na rekonstrukciji i dogradnji regionalnog centra kompetentnosti pri Školi za turizam, ugostiteljstvo i trgovinu Pula u vrijednosti od 49.845.842,00 kn (6.714.553,00 eura) s porezom na dodanu vrijednost, izmjene i dopune glavnog projekta za rekonstrukciju i dogradnju u iznosu od 668.750,00,00 kn, projektantski nadzor u iznosu od 500.000,00 kn s porezom na dodanu vrijednost te stručni nadzor i koordinator zaštite na radu u iznosu od 284.375,00 kn. Tijekom provedbe projekta, do vremena obavljanja revizije (prosinac 2023.) ispostavljeno je ukupno 14 zahtjeva za nadoknadu sredstava u iznosu od 3.820.722,00 eura.

Ukupni prihodi projekta ostvareni su u iznosu od 840.196,00 eura (od čega u 2022. u iznosu od 5.258.696,00 kn ili 697.948,00 eura). Projekt je završio u prosincu 2023. te je u tijeku izrada Završnog izvješća o provedbi projekta. U potpunosti je ostvaren cilj unaprjeđenje obrazovne infrastrukture rekonstrukcijom i dogradnjom regionalnog centra kompetentnosti pri Školi za turizam, ugostiteljstvo i trgovinu Pula.

– Projekt Kaštelir – očuvanje i održivo korištenje prirodnih i kulturnih resursa

Županija je sudjelovala u provedbi projekta Kaštelir – očuvanje i održivo korištenje prirodnih i kulturnih resursa kao partner Općine Komen u Republici Sloveniji, o čemu je zaključen ugovor o partnerstvu u rujnu 2017. Projekt se provodi u okviru Programa prekogranične suradnje Interreg V-A Slovenija – Hrvatska. Cilj projekta je očuvanje baštine gradina preko njihovog vrednovanja, zaštite, revitalizacije i promocije. Projektom se želi oživjeti drevnu povezanost ljudi i biljaka te predstaviti je na način na koji će služiti održivom prekograničnom turizmu, ruralnom razvoju i održivom upravljanju okolišem. Nositelj projekta je Općina Komen u Republici Sloveniji, projektni partner je Županija te Općina Izola, Sveučilište u Mariboru, Institut IRRIS Slovenija, općine Lanišče i Mošćenička Draga te Javna ustanova Park prirode Učka. Rok dovršetka projekta je 30. lipnja 2021. Vrijednost projekta iznosi 1.416.321,00 euro, a proračun Županije na projektu iznosi 230.036,00 eura, od čega sufinanciranje Europskog fonda za regionalni razvoj iznosi 85,0 %, odnosno 195.531,00 eura. Prihodi za navedeni projekt ostvareni su u iznosu od 1.455.855,00 kn, od čega u 2022. u iznosu od 1.052.326,00 kn. U okviru projekta, u suradnji s Općinom Lanišče, obnovljena je zgrada škole u naselju Račja Vas te je otvorena Info-interpretacijska točka Općine Lanišče i uspostavljen Centar za promicanje gradina i tradicionalnu uporabu bilja. Županija je provela postupke nabave opreme (računalo, platno za projektor, dijaprojektor, stolice, radne stolove, ormare, opremu za kuhinju te multimedijску opremu) za Centar za promicanje gradina i tradicionalnu uporabu bilja. Rashodi za realizaciju projekta ostvareni su u razdoblju od 2019. do 2021. u iznosu od 1.758.857,00 kn. Projekt je dovršen u lipnju 2021.

Javna nabava

Županija je u siječnju 2022. donijela Plan nabave za 2022. te tijekom godine deset izmjena i dopuna Plana nabave. Plan nabave te izmjene i dopune Plana nabave objavljeni su na mrežnoj stranici Županije i u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske. Zadnjim izmjenama i dopunama Plana nabave iz prosinca 2022. planirana je nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 122.555.900,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, od čega se na vrijednost javne nabave odnosi 111.738.100,00 kn, a jednostavne nabave 10.817.800,00 kn.

Na mrežnim stranicama Županije objavljen je popis gospodarskih subjekata s kojima su predstavnici Županije ili s njime povezane osobe u sukobu interesa, izjave župana i njegovih zamjenika o nepostojanju sukoba interesa te Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave.

Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave donio je zamjenik župana koji je obnašao dužnost župana Istarske županije u veljači 2021. Pravilnikom se uređuju pravila, uvjeti i postupci nabave roba i usluga te provedba projektnih natječaja procijenjene vrijednosti manje od 200.000,00 kn i nabave radova procijenjene vrijednosti manje od 500.000,00 kn. Jednostavnu nabavu provode sva upravna tijela Županije iz svog djelokruga rada.

Postupak jednostavne nabave procijenjene vrijednosti manje od 20.000,00 kn provodi se u pravilu izdavanjem narudžbenice uz suglasnost pročelnika upravnog tijela na temelju ponude jednog gospodarskog subjekta. Postupak jednostavne nabave procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 20.000,00 kn i manje od 100.000,00 kn za nabavu radova, robe i usluga provodi se slanjem poziva na dostavu ponude na adresu najmanje jednog gospodarskog subjekta na dokaziv način i/ili objavom poziva na dostavu ponuda na mrežnim stranicama naručitelja ili putem Elektroničkog oglasnika javne nabave Republike Hrvatske. Postupak jednostavne nabave procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 100.000,00 kn i manje od 200.000,00 kn za nabavu robe i usluga, odnosno manje od 500.000,00 kn za nabavu radova provodi se slanjem poziva na dostavu ponude na adrese najmanje tri gospodarska subjekta na dokaziv način i/ili objavom poziva na dostavu ponuda na mrežnim stranicama naručitelja ili putem Elektroničkog oglasnika javne nabave Republike Hrvatske. Kriteriji za odabir ponude su najniža cijena ili ekonomski najpovoljnija ponuda. Rok za dostavu ponude iznosi minimalno pet dana, a radi žurnosti i za slučaj ponavljanja postupka jednostavne nabave, može se odrediti kraći rok za dostavu ponuda. S odabranim ponuditeljem naručitelj sklapa ugovor ili izdaje narudžbenicu.

Prema podacima iz Statističkog izvješća o javnoj nabavi za 2022. po provedenim otvorenim postupcima javne nabave zaključeno je 16 ugovora, tri okvirna sporazuma i dva aneksa ugovora u ukupnoj vrijednosti od 56.790.039,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, a po provedenim pregovaračkim postupcima bez prethodne objave zaključena su dva ugovora u ukupnoj vrijednosti od 1.442.278,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Za izvođenje radova zaključena su dva ugovora u vrijednosti od 40.965.849,00 kn, za pružanje usluga 12 ugovora, tri okvirna sporazuma i dva aneksa ugovora u vrijednosti od 13.057.764,00 kn te za isporuku roba četiri ugovora u vrijednosti od 4.208.704,00 kn. Nadalje, jednostavnim nabavama nabavljene su usluge u vrijednosti od 7.615.875,00 kn, robe u vrijednosti od 2.089.385,00 kn i radovi u vrijednosti od 770.087,00 kn odnosno u ukupnom iznosu od 10.475.347,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Vrijednost jednostavne nabave koje su u vezi s financiranjem iz EU fondova iznosi 511.120,00 kn. U 2022. proveden je jedan postupak zajedničke nabave za Županiju i proračunske korisnike (nabava loživog ulja).

Revizijskim postupcima pregledano je 16 postupaka javne nabave (roba, radova i usluga) provedenih u 2021. i 2022. procijenjene vrijednosti nabave od 55.016.000,00 kn za koje su zaključeni ugovori o nabavi i dodaci ugovorima u vrijednosti od 56.927.199,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost te tri postupka objedinjene (zajedničke) nabave (za nabavu električne energije, usluge osiguranja i nabavu loživog ulja) procijenjene vrijednosti nabave od 93.016.600,00 kn za koje su zaključeni okvirni sporazumi u vrijednosti od 79.748.398,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Objedinjena (zajednička) nabava za nabavu električne energije provedena je u 2019. za Županiju, proračunske korisnike, izvanproračunskog korisnika, trgovačka društva kojima je Županija osnivač i suosnivač i za lučke uprave te je u veljači 2019. zaključen okvirni sporazum za opskrbu električnom energijom u vrijednosti od 26.401.835,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, na rok od četiri godine. Objedinjena (zajednička) nabava za usluge osiguranja provedena je u 2021. za Županiju, proračunske korisnike, izvanproračunskog korisnika, trgovačka društva kojima je Županija osnivač i suosnivač te za lučke uprave, jednu ustanovu i jednu zakladu. Predmet nabave bio je podijeljen u tri grupe te su u listopadu 2021. za svaku pojedinu grupu zaključeni okvirni sporazumi u ukupnoj vrijednosti od 12.956.577,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, na rok od četiri godine. U 2022. provedena je objedinjena (zajednička) nabava za nabavu loživog ulja za Županiju i proračunske korisnike.

Predmet nabave bio je podijeljen u dvije grupe te su u studenome i prosincu 2022. za svaku pojedinu grupu zaključeni okvirni sporazumi u ukupnoj vrijednosti od 40.389.986,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, na rok od četiri godine. Pregledani postupci javne nabave provedeni su prema odredbama Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16 i 114/22). Nadalje, revizijskim postupcima provjereno je devet postupaka jednostavne nabave (robe, radova i usluga) procijenjene vrijednosti nabave od 1.886.000,00 kn za koje su zaključeni ugovori o nabavi u vrijednosti od 1.872.391,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Pregledani postupci jednostavne nabave provedeni su prema odredbama Pravilnika o provedbi postupaka jednostavne nabave.

Županija je ustrojila Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma s propisanim podacima, koji je objavljen i ažuriran u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske i na mrežnim stranicama Županije.

III. REVIZIJA ZA 2022.

Postupci revizije provedeni su od 20. rujna 2023. do 5. lipnja 2024.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošlih revizija
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem Županije.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članci 131. – 140. (Narodne novine 144/21)
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20)
3. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 37/22)
4. Uputa o obavljanju popisa imovine i obveza (Ministarstvo financija, prosinac 2015., prosinac 2020. i prosinac 2021.).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o proračunu
2. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10, 120/13 i 1/20)
3. Pravilnik o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna (Narodne novine 24/13, 102/17, 1/20 i 147/20)
4. Zakon o fiskalnoj odgovornosti
5. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
6. Pravilnik o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
7. Pravilnik o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru
8. Zakon o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 127/17 i 138/20)
9. Zakon o lokalnim porezima (Narodne novine 115/16 i 101/17)
10. Zakon o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 28/10)
11. Zakon o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 86/08, 61/11, 4/18 i 112/19)

12. Zakon o zakupu i kupoprodaji poslovnog prostora (Narodne novine 125/11, 64/15, 112/18 i 112/19)
13. Zakon o poljoprivrednom zemljištu, članak 49. (Narodne novine 20/18, 115/18, 98/19 i 57/22)
14. Uredba o načinu financiranja decentraliziranih funkcija te izračuna iznosa pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za 2022. (Narodne novine 147/21)
15. Uredba o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (Narodne novine 26/15 i 37/21)
16. Zakon o sprječavanju sukoba interesa, članak 4. (Narodne novine 143/21)
17. Zakon o javnoj nabavi
18. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17 i 144/20)
19. Zakon o pravu na pristup informacijama, članci 10. i 11.
20. Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave (veljača 2021.)
21. Pravilnik o unutarnjem redu Upravnog odjela za poljoprivredu, šumarstvo, lovstvo i vodno gospodarstvo (prosinac 2019. i srpanj 2023.)
22. Procedure u postupanju stručne službe Fonda pri naplati dospjelih nenaplaćenih potraživanja (lipanj 2020.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Županije. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz proračuna, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Županije. Obavljeni su razgovori i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2022.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje proračuna, računovodstveno poslovanje i financijski izvještaji, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze i vlastiti izvori, projekti te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2022. utvrđene su nepravilnosti i propusti koji se odnose na upravljanje i raspolaganje sredstvima za poticanje razvoja poljoprivrede, agroturizma i lovnog turizma, rashode te upravljanje poslovnim prostorom.

1. Upravljanje i raspolaganje sredstvima za poticanje razvoja poljoprivrede, agroturizma i lovnog turizma
 - 1.1. Skupština Istarske županije donijela je 1995. Odluku o otvaranju posebnog računa Županijskog poglavarstva „Fond za razvoj poljoprivrede i agroturizma Istre“ radi prikupljanja sredstava za poticanje razvoja poljoprivrede i agroturizma na području Istre. Prema spomenutoj Odluci, sredstvima na posebnom računu upravlja Upravni odbor od devet članova koje imenuje poglavarstvo Županije. Upravni odbor, između ostalog, utvrđuje program aktivnosti usmjerenih prikupljanju sredstava te izrađuje godišnji prijedlog programa korištenja sredstava, odlučuje o odobravanju zajmova, nadzire namjensko trošenje odobrenih sredstava te utvrđuje prijedlog financijskih izvještaja o prikupljenim i utrošenim sredstvima. Poseban račun Fonda zatvoren je 2014. U siječnju 2018. župan je imenovao devet članova Upravnog odbora (sedam predstavnika gradova te po jednog predstavnika Županije i Lovačkog saveza). Predsjednik Upravnog odbora je predstavnik Županije koji je ujedno i pročelnik Upravnog odjela za poljoprivredu, šumarstvo, lovstvo, ribarstvo i vodno gospodarstvo. Tijekom 2022. održane su dvije sjednice Upravnog odbora na kojima su donesene odluke o dodjeli 24 zajma za kreditiranje programa iz područja poljoprivrede i agroturizma u ukupnom iznosu od 18.824.026,00 kn.

Revizijom je uočeno da se u pojedinim unutarnjim aktima Županije vezano za upravljanje i raspolaganje sredstvima za poticanje razvoja poljoprivrede, agroturizma i lovnog turizma na području Istre i dalje koriste izrazi Fond, stručna služba Fonda, voditelj Fonda i Upravni odbor Fonda. Tako prema pisanom obrazloženju Županije, poslove vezane za sredstva Fonda obavlja stručna služba Fonda koju čine dva zaposlenika Upravnog odjela za poljoprivredu, šumarstvo, lovstvo, ribarstvo i vodno gospodarstvo, i to pomoćnik pročelnika te referentica za kreditiranje. Administrativne poslove vezane za provođenje javnog poziva za dodjelu zajmova za razvoj poljoprivrede i agroturizma provodi stručna služba Fonda, a odluke o dodjeli sredstava donosi Upravni odbor Fonda. Nadalje, u zaključenim ugovorima o kreditu i dodacima ugovora kao kreditor navedena je Županija – Fond za razvoj poljoprivrede i agroturizma. Ugovore o kreditu potpisuje predsjednik Upravnog odbora Fonda (pročelnik Upravnog odjela za poljoprivredu, šumarstvo, lovstvo, ribarstvo i vodno gospodarstvo) kao kreditor. Pravilnikom o unutarnjem redu Upravnog odjela za poljoprivredu, šumarstvo, lovstvo i vodno gospodarstvo (prosinac 2019. i srpanj 2023.), navedeni su, u okviru poslova radnog mjesta referenta za kreditiranje, poslovi koji se odnose na pripremu podataka potrebnih za rad Upravnog odbora Fonda te vođenje zapisnike na sjednicama Upravnog odbora Fonda na temelju kojih kreira odluke, dok drugi poslovi koje obavljaju zaposlenici Županije u vezi s upravljanjem i raspolaganjem navedenim sredstvima nisu propisani unutarnjim aktima.

S obzirom na navedeno, Državni ured za reviziju preporučuje unutarnjim aktima urediti status Fonda za razvoj poljoprivrede i agroturizma te ovlasti i odgovornosti zaposlenika u vezi s upravljanjem i raspolaganjem sredstvima za poticanje razvoja poljoprivrede i agroturizma.

Izvori sredstava za kreditiranje programa iz područja poljoprivrede, agroturizma i lovnog turizma su županijski prihodi od zakupa i prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske i drugi prihodi Županije, sredstva jedinica lokalne samouprave i lovačkog saveza. Navedeni prihodi su u 2022. ostvareni u iznosu od 1.525.685,00 kn, od čega se na prihode od zakupa i prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske odnosi 738.185,00 kn. Navedeni prihodi uključeni su u Financijski plan poslovanja Fonda za 2022., a na temelju Odluke Županijske skupštine iz 1995. kojom je definirano, između ostalog, da sredstva ostvarena od zakupa i prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, prema tadašnjem Zakonu o poljoprivrednom zemljištu, predstavljaju namjenska sredstva za kreditiranje programa iz područja poljoprivrede i agroturizma. Županija nije donijela program korištenja sredstava od zakupa i prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske niti je o korištenju sredstava izvijestila ministarstvo nadležno za poljoprivredu. Prema odredbama članka 49. Zakona o poljoprivrednom zemljištu, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su donijeti program korištenja sredstava ostvarenih od zakupa, prodaje, prodaje izravnom pogodbom, privremenog korištenja i davanja na korištenje izravnom pogodbom, a koja su prihod jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Također, dužne su ministarstvu nadležnom za poljoprivredu podnositi godišnje izvješće o ostvarivanju programa korištenja navedenih sredstava svake godine do 31. ožujka za prethodnu godinu.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti program korištenja sredstava ostvarenih od zakupa i prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske te podnositi ministarstvu nadležnom za poljoprivredu godišnje izvješće o ostvarivanju programa korištenja navedenih sredstava za prethodnu godinu, u skladu s odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu.

Potraživanja (prije ispravka vrijednosti) od korisnika zajmova za razvoj poljoprivrede i agroturizma koncem 2022. iznose 110.144.544,00 kn ili 86,7 % ukupnih potraživanja. Odnose se na potraživanja za dane zajmove za razvoj poljoprivrede i agroturizma u iznosu od 100.466.588,00 kn, zatezne kamate na dane zajmove u iznosu od 5.672.581,00 kn te redovne kamate na dane zajmove u iznosu od 4.005.375,00 kn. Ispravak vrijednosti navedenih potraživanja iznosi 20.667.206,00 kn, a odnosi se na potraživanja za dane zajmove i kamate s kašnjenjem u naplati od jedne do tri godine u iznosu od 4.705.714,00 kn te više od tri godine u iznosu od 15.961.492,00 kn.

Poslove utvrđivanja, evidentiranja, nadzora, naplate i ovrhe radi naplate potraživanja za dane zajmove za razvoj poljoprivrede i agroturizma obavljaju dva zaposlenika Upravnog odjela za poljoprivredu, šumarstvo, lovstvo, ribarstvo i vodno gospodarstvo Županije (koji čine stručnu službu Fonda za razvoj poljoprivrede i agroturizma). Županija je u lipnju 2020. donijela Procedure u postupanju stručne službe Fonda pri naplati dospjelih nenaplaćenih potraživanja. Spomenutim Procedurama, definirane su mjere i aktivnosti u postupcima naplate koje obuhvaćaju redovito praćenje naplate, obračun zakonskih zateznih kamata, pisane opomene (poziv na plaćanje – sastavni dio obračuna zateznih kamata), pisane opomene pred pokretanje postupka prisilne naplate, pokretanje ovršnih postupaka te naplata putem aktiviranja instrumenata osiguranja plaćanja.

Isto tako, Procedurama je utvrđena mogućnost odgode plaćanja, obročne otplate duga, otpis ili djelomični otpis potraživanja. Na temelju odluke Upravnog odbora, a na prijedlog stručne službe Fonda, može se odgoditi plaćanje duga jednokratno do 12 mjeseci ili odobriti obročna otplata do najviše 36 mjesečnih rata, ukoliko dužnik pisanim putem prizna dugovanje te ako se naplata osigura ovršnom isplatom (solemnizirani ugovor o priznanju duga). Navedeno je da se potraživanja mogu brisati na zahtjev dužnika ili brisanjem dužnika iz sudskog registra na temelju odluke župana odnosno Skupštine.

Županija nema ustrojenu evidenciju pokrenutih postupaka naplate potraživanja za dane zajmove. Prema Izvješću predsjednika Upravnog odbora o radu Fonda za 2022., koje je prihvatila Skupština u svibnju 2023., putem jamaca, aktiviranjem založnog prava te utuživanjem pokrenuta je naplata duga u iznosu od 7.725.428,00 kn, od čega je u 2022. naplaćeno 416.644,00 kn. Nadalje, prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe Županije, tijekom 2022. dužnicima su upućene pisane opomene i pisane opomene pred pokretanje ovršnog postupka za dospjeli dug (glavnicu i kamate) u iznosu od 510.555,00 kn te su aktivirani instrumenti osiguranja plaćanja za dospjeli dug u iznosu od 1.873.189,00 kn. Upravni odbor Fonda je u svibnju 2022. donio prijedlog odluke o otpisu nenaplativih i teško naplativih potraživanja, a odnose se na troškove ovrhe i zakonske zatezne kamate u iznosu od 663.464,00 kn. Do konca 2022. župan nije donio odluku o otpisu.

Revizijskim postupcima izvršen je uvid u 30 ugovora zaključenih od 2003. do 2018., a prema kojima stanje potraživanja s osnove odobrenih zajmova te redovnih i zateznih kamata koncem 2022. iznosi 15.813.995,00 kn. Pojedinačni dospjeli dug koncem 2022. iznosi od 281.607,00 kn do 4.299.182,00 kn. Uvidom u analitičke kartice, dužnici čiji je dug u cjelokupnom iznosu dospio do konca 2022., nisu podmirivali potraživanja ili su platili samo manji dio glavnice zajma. Prema navedenim dužnicima Županija nije poduzimala mjere naplate niti je aktivirala primljene instrumente osiguranja plaćanja. Navedeno nije u skladu s Procedurama u postupanju stručne službe Fonda pri naplati dospjelih nenaplaćenih potraživanja, kojima su utvrđene mjere i aktivnosti koje se poduzimaju za neplaćanje dospjelih potraživanja.

Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Odredbom članka 17., stavka 1. Zakona o proračunu, propisno je da su izvršno tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te čelnik proračunskog i izvanproračunskog korisnika odgovorni, između ostalog, za naplatu prihoda i primitaka iz svoje nadležnosti te uplatu u proračun i evidentiranje u proračunu. Isto tako, prema odredbi članka 51. navedenog Zakona, proračunski korisnici i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave odgovorni su za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i primitaka iz svoje nadležnosti, za njihovu uplatu u proračun te za izvršavanje svih rashoda i izdataka u skladu s namjenama.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati mjere naplate potraživanja za dane zajmove za razvoj poljoprivrede i agroturizma u skladu sa Zakonom o proračunu i Procedurama u postupanju stručne službe Fonda pri naplati dospjelih nenaplaćenih potraživanja.

Odredbom članka 10. Procedura u postupanju stručne službe Fonda pri naplati dospjelih nenaplaćenih potraživanja, utvrđeno je da će prema dužnicima s kojima je uspostavljena dugogodišnja i dobra poslovna suradnja, a koji su pokazali pozitivne rezultate u svom poslovanju te doprinose dobrobiti poljoprivrede odnosno agroturizma Županije, Fond na njihov zahtjev, a na temelju zaključka Upravnog odbora o odobravanju refinanciranja, zaključiti dodatak ugovora o kreditu kojim se priznaje cjelokupni iznos dugovanja na način da se time u cijelosti prekine zastara potraživanja. Navedenim Procedurama nije utvrđeno što podrazumijeva dugogodišnja i dobra poslovna suradnja s dužnicima te na koji način dokazuju pozitivne rezultate u poslovanju i koju dokumentaciju trebaju priložiti zahtjevu za refinanciranje niti na koji rok se produžuje otplata zajmova. Na temelju predanih zahtjeva o refinanciranju duga, Upravni odbor Fonda je tijekom 2022. odobrio refinanciranje duga po danim zajmovima za razvoj poljoprivrede i agroturizma u iznosu od 7.104.414,00 kn. Nadalje, na temelju zahtjeva za refinanciranje duga i odluka Upravnog odbora iz 2020. i 2021. s tri dužnika Fond je u ožujku i prosincu 2023. zaključio dodatke ugovora o refinanciranju zajmova u ukupnom iznosu od 1.125.040,00 eura (8.476.611,00 kn), od čega su dva dodatka zaključena na rok otplate od jedanaest godina bez počka, a jedan na 12 godina s jednom godinom počka. S navedena tri dužnika Fond je zaključio dodatke ugovoru o refinanciranju zajmova i prethodnih godina, a nisu se pridržavali rokova plaćanja te od trenutka zaključenja ugovora glavnica nisu plaćali ili su platili u znatno manjem iznosu. Dodacima ugovora o refinanciranju, povećao se dug za kamatu te obračunanu zateznu kamatu. Od podnositelja zahtjeva za refinanciranje zajmova nije zatražena dokumentacija kojom bi dokazali pozitivne rezultate u poslovanju.

Državni ured za reviziju preporučuje Procedurama u postupanju stručne službe Fonda pri naplati dospjelih nenaplaćenih potraživanja precizno utvrditi koju dokumentaciju dužnici trebaju priložiti zahtjevu za refinanciranje te na temelju navedene dokumentacije utvrditi opravdanost refinanciranja zajma.

Za osiguranje urednog povrata zajma za razvoj poljoprivrede i agroturizma ugovoreni su instrumenti osiguranja plaćanja (bjanko-zadužnice i fiducija na nekretninama). Upis instrumenata osiguranja plaćanja u evidenciju primljenih i izdanih vrijednosnih papira obavlja Upravni odjel za financije i proračun na temelju podataka koje dostavlja Upravni odjel za poljoprivredu, šumarstvo, lovstvo, ribarstvo i vodno gospodarstvo. Od ukupno 30 ugovora koji su obuhvaćeni revizijom, u evidenciju primljenih vrijednosnih papira upisani su instrumenti osiguranja plaćanja po jednom ugovoru iz 2018. u iznosu zajma od 2.300.000,00 kn, dok instrumenti osiguranja plaćanja za ostalih 29 zaključenih ugovora o kreditu nisu upisani u evidenciju primljenih vrijednosnih papira ni evidentirani u glavnoj knjizi u okviru izvanbilančnih zapisa. Prema odredbi članka 85. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, izvanbilančni zapisi sadrže stavke koje su vezane, ali nisu uključene u bilančne kategorije, a odnose se, između ostalog, i na instrumente osiguranja plaćanja.

Nadalje, u okviru obveznih analitičkih podataka uz Bilancu na dan 31. prosinca 2022., iskazana su dospjela potraživanja za dane zajmove za razvoj poljoprivrede i agroturizma prije ispravka vrijednosti u iznosu od 21.863.233,00 kn i nedospjela potraživanja u iznosu od 78.603.354,00 kn. Analitička evidencija potraživanja za dane zajmove ustrojena je u računalnom obliku u okviru Upravnog odjela za poljoprivredu, šumarstvo, lovstvo, ribarstvo i vodno gospodarstvo, ali programski nije povezana s glavnom knjigom.

Za potrebe evidentiranja navedenih potraživanja u glavnoj knjizi i sastavljanja financijskih izvještaja, navedeni Upravni odjel dostavlja podatke Upravnom odjelu za proračun i financije o dospjelim i nedospjelim potraživanjima za dane zajmove. Prema podacima koji se odnose na 30 ugovora o zajmovima, dospjela potraživanja koncem 2022. iznose 9.417.440,00 kn, dok prema podacima iz analitičke evidencije iznose 6.983.676,00 kn, koliko su i evidentirana u glavnoj knjizi i iskazana u financijskim izvještajima. Prema odredbi članka 3., stavka 1. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, osnovna svrha financijskih izvještaja je dati informacije o financijskom položaju i uspješnosti ispunjenja postavljenih ciljeva (poslovanja) proračuna, proračunskih korisnika i izvanproračunskih korisnika.

Prema odredbama članka 14. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, odgovorna osoba institucije treba uspostaviti sustav informacija i komunikacije koja će osigurati pravodobne i odgovarajuće informacije rukovoditeljima radi ekonomičnog, učinkovitog i djelotvornog upravljanja i kontrole na svim razinama institucije. Županija nije uspostavila interni sustav izvještavanja kroz koji se, između ostalog, osiguravaju pravovremeni, točni i potpuni podaci i informacije te njihova razmjena između unutarnjih ustrojstvenih jedinica za potrebe izvršenja proračuna, kako je propisano Pravilnikom o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, u dijelu Okvira za razvoj sustava unutarnjih kontrola koji se odnosi na Informacije i komunikacije. Naime, pojedini instrumenti osiguranja plaćanja nisu evidentirani u evidenciji primljenih i izdanih vrijednosnih papira te dospjela potraživanja po danim zajmovima nisu točno iskazana jer Upravni odjel za poljoprivredu, šumarstvo, lovstvo, ribarstvo i vodno gospodarstvo nije dostavio potrebnu dokumentaciju Upravnom odjelu za proračun i financije. Zbog navedenog je više pozornosti potrebno posvetiti koordinaciji i kolanju dokumentacije između upravnih odjela Županije kako bi se spriječile i otklonile pogreške te osigurala kvaliteta financijsko-računovodstvenog poslovanja.

Državni ured za reviziju nalaže evidentirati sve primljene vrijednosne papire u poslovnim knjigama u okviru izvanbilančnih zapisa u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Isto tako, nalaže utvrditi točne podatke o dospjelim i nedospjelim potraživanjima te ih ispravno evidentirati u analitičkoj evidenciji i glavnoj knjizi radi prezentiranja točnih i potpunih informacija o financijskom položaju Županije. Nadalje, nalaže uspostaviti učinkovit sustav razmjene dokumentacije i informacija između upravnih odjela kako bi se smanjile i spriječile nepravilnosti u poslovanju Županije, u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru te Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru.

1.2. *Županija prihvaća preporuke i naloge Državnog ureda za reviziju koji se odnose na upravljanje i raspolaganje sredstvima za poticanje razvoja poljoprivrede, agroturizma i lovnog turizma uz sljedeća obrazloženja.*

U vezi s preporukom da se unutarnjim aktima uredi status Fonda za razvoj poljoprivrede i agroturizma te ovlasti i odgovornosti zaposlenika u vezi s upravljanjem i raspolaganjem sredstvima za poticanje razvoja poljoprivrede i agroturizma, Županija navodi da će se unutarnjim aktima urediti status Fonda za razvoj poljoprivrede i agroturizma i u skladu s navedenim donijeti svi potrebni pravni akti.

U vezi s donošenjem programa korištenja sredstava ostvarenih od zakupa i prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske te podnošenjem ministarstvu nadležnom za poljoprivredu godišnjeg izvješća o ostvarivanju programa korištenja navedenih sredstava za prethodnu godinu, Županija navodi da će donijeti navedeni program te o istome izvijestiti nadležno ministarstvo.

U vezi s poduzimanjem mjera naplate potraživanja za dane zajmove za razvoj poljoprivrede i agroturizma, Županija navodi da će poduzimati mjere naplate u skladu sa Zakonom i donesenim pravnim aktima.

Županija prihvaća preporuku da se Procedurama u postupanju stručne službe Fonda pri naplati dospjelih nenaplaćenih potraživanja precizno utvrdi koju dokumentaciju dužnici trebaju priložiti zahtjevu za refinanciranje te na temelju navedene dokumentacije utvrditi opravdanost refinanciranja zajma.

U vezi s evidentiranjem svih primljenih vrijednosnih papira u poslovnim knjigama u okviru izvanbilančnih zapisa, Županija obrazlaže da su primljeni vrijednosni papiri u cijelosti evidentirani u poslovnim knjigama za 2023. Isto tako, u vezi s uspostavom učinkovitog sustava razmjene dokumentacije i informacija između upravnih odjela kako bi se smanjile i spriječile nepravilnosti u poslovanju, Županija obrazlaže da će nabaviti novi informatički sustav koji će navedeno podržavati.

2. Rashodi

2.1. Rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu od 343.899.518,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na rashode za zaposlene u iznosu od 49.279.423,00 kn, rashode za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 32.470.583,00 kn te materijalne rashode u iznosu od 31.745.989,00 kn.

U okviru rashoda za intelektualne i osobne usluge ostvareni su rashodi za ugovore o autorskom djelu u iznosu od 572.944,00 kn, od čega se 207.775,00 kn (jedanaest ugovora o autorskom djelu) odnosi na naknade isplaćene za izdavanje glazbenih albuma (Zaro InCanto, Jedan za drugin, AndaluzIstra), pisanje i dizajn monografije (Specijalna jedinica policije BAK), izradu mrežne stranice za projekt Evviva Milotti, adaptaciju, uređenje i dramaturgiju teksta romana Mama Medeya, izdavanje knjige, sastavljanje teksta za pjesmu, održavanje samostalne izložbe te izvedbu kazališne predstave. Navedeni ugovori zaključili su Županija i autori na temelju pojedinačnih zahtjeva autora. Prema obrazloženju odgovorne osobe Županije, spomenuti ugovori zaključeni su u cilju provedbe Istarske kulturne strategije 2014. – 2020. Navedenom Strategijom utvrđeni su prioriteti i ključni pravci djelovanja Županije u području kulture od 2014. do 2020. Ciljevi Strategije su unaprijediti rad ustanova u kulturi i neinstitucionalnog kulturnog sektora, unaprijediti nakladničku djelatnost u Istri, izgraditi novu kulturnu infrastrukturu namijenjenu umjetničkoj produkciji, edukaciji, prezentaciji i čuvanju građe, učinkovitije upravljati kulturnom infrastrukturom, ustanovama, uslugama i projektima te povećati interes javnosti za kulturnu baštinu i suvremenu umjetničku produkciju te produbiti njihovo razumijevanje.

U tijeku je donošenje Plana razvoja kulture Istarske županije za razdoblje 2024. – 2029.

Županija nije prije zaključenja spomenutih ugovora o autorskom djelu provela javni poziv odnosno natječaj s utvrđenim jasnim kriterijima i mjerilima za odabir projekata koji će se financirati iz proračuna Županije, čime bi se osigurali uvjeti da sve zainteresirane osobe prijave svoje projekte za financiranje, u skladu s načelima transparentnosti i opravdanosti dodjele financijskih sredstava.

Državni ured za reviziju preporučuje prije zaključenja ugovora o autorskom djelu, čiji je cilj razvoj kulture Županije, provesti javni poziv odnosno natječaj s utvrđenim jasnim kriterijima i mjerilima za odabir projekata te donijeti odluku o odobrenim projektima koji će se financirati iz proračuna Županije.

U okviru rashoda za subvencije evidentirane su subvencije trgovačkom društvu za ruralni razvoj u vlasništvu Županije u iznosu od 3.800.000,00 kn. Sredstva su doznačena na temelju Ugovora iz ožujka 2022. za provedbu primjenjivog istraživanja i razvoj istraživačke infrastrukture u sklopu Mjera za unapređenje poljoprivredne proizvodnje i drugih djelatnosti u ruralnom prostoru u 2022. Način praćenja utroška sredstava utvrđen je ugovorom i trgovačko društvo je Županiji dostavilo izvješće o utrošku financijskih sredstava koje sadrži tablični prikaz utrošenih sredstava prema vrstama rashoda s priložima (financijske kartice za pojedine vrste rashoda, popis ulaznih računa, popis zaposlenika čije se plaće financiraju iz navedenih sredstava, pregled nabavljenog materijala i drugo). Međutim, ugovorom nije utvrđeno koji će se rashodi financirati iz navedenih sredstava, što je potrebno ugovoriti radi praćenja njihovog namjenskog korištenja.

Državni ured za reviziju preporučuje ugovorom utvrditi vrstu rashoda koje će trgovačko društvo financirati dodijeljenim sredstvima radi praćenja njihovog namjenskog korištenja.

2.2. *Županija prihvaća preporuku Državnog ureda za reviziju koja se odnosi na dodjelu sredstava za realizaciju Istarske kulturne strategije na temelju prethodno provedenog postupka po objavljenom javnom pozivu. Isto tako, prihvaća preporuku da se ugovorom utvrdi vrsta rashoda koje će trgovačko društvo financirati dodijeljenim sredstvima, radi praćenja njihovog namjenskog korištenja, uz obrazloženje da je detaljni tabelarni prikaz ugrađen u Ugovor za subvencije za 2024. te da će spomenuti tabelarni prikaz ubuduće biti sastavni dio zaključenog ugovora.*

3. Upravljanje poslovnim prostorom

3.1. Poslovni prostor (zgrada Kinderaj) u vlasništvu Županije nalazi se na području Grada Rovinja – Rovigno u okviru Specijalne bolnice za ortopediju i rehabilitaciju Martin Horvat Rovinj – Rovigno – Ospedale specialistico per l'ortopedia e la riabilitazione Martin Horvat Rovinj – Rovigno (dalje u tekstu: Specijalna bolnica). Navedena nekretnina evidentirana je u poslovnim knjigama te uvrštena u Registar nekretnina i Specijalne bolnice i Županije.

S obzirom na to da je Specijalna bolnica proračunski korisnik županijskog proračuna te da je navedeni poslovni prostor u vlasništvu Županije iskazan i u financijskim izvještajima Specijalne bolnice, prilikom konsolidacije financijskih izvještaja podaci o vrijednosti poslovnog prostora su dvostruko iskazani.

Županija je u siječnju 2005. navedeni poslovni prostor dala u zakup neprofitnoj organizaciji za aktivnu rehabilitaciju i edukaciju. Ugovor o zakupu zaključili su Županija kao vlasnik poslovnog prostora, Specijalna bolnica u okviru koje se nalazi poslovni prostor i neprofitna organizacija kao zakupoprimac. Ugovorom je utvrđeno da Županija daje u zakup poslovni prostor (zgrada Kinderaj) površine 643,50 m² za obavljanje djelatnosti psihosocijalne rehabilitacije djece i mladih stradalnika od mina. Ugovor je zaključen na razdoblje od 20 godina uz mjesečnu zakupninu od 35,00 kn po m². Ugovorom je također navedeno da je nekretnina u derutnom stanju te je nužno ulaganje koje će se obaviti sredstvima zakupoprimca, a zakupnina će se umanjiti za iznos uloženi sredstava po okončanju radova, što će se urediti posebnim sporazumom. Osim navedenog, ugovorom su definirane obveze zakupoprimca (neprofitne organizacije) da će uložiti sredstva u minimalnom iznosu od 4.500.000,00 kn, ishoditi lokacijsku i građevinsku dozvolu te završiti građevinske radove na rekonstrukciji i uređenju prostora u roku od 18 mjeseci od dana zaključenja ugovora o zakupu poslovnog prostora, zaključiti pisani sporazum sa Specijalnom bolnicom o načinu korištenja infrastrukture za potrebe izvođenja građevinskih radova i potrebe korištenja uređenog prostora, zaključiti pisani sporazum sa Specijalnom bolnicom o korištenju bolničkih usluga (medicinska skrb, usluge bolničkog restorana, pranja rublja i drugo), koristiti prostor isključivo za namijenjenu djelatnost te osigurati termine za djecu i mlade stradalnike s područja Županije. Nadalje, Ugovorom o zakupu poslovnog prostora definirano je da Županija daje načelnu suglasnost za ishođenje lokacijske i građevinske dozvole te je dano ovlaštenje tadašnjem ravnatelju Specijalne bolnice za davanje pojedinačnih suglasnosti zakupoprimcu za ishođenje lokacijske i građevinske dozvole, uz prethodni uvid ravnatelja u dokumentaciju i projekte. Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe Županije, Županija nema saznanja da je Specijalna bolnica vršila uvid u dokumentaciju (troškovnike, račune, ugovore o građenju). Isto tako, nema saznanja da je u vrijeme izvođenja radova Županija obavljala kontrolu uloženi sredstava u rekonstrukciju poslovnog prostora.

Tijekom 2018. ravnatelj Specijalne bolnice je elektroničkom poštom u više navrata obavijestio župana, a u 2019. zamjenika župana koji je obnašao dužnost župana, da zakupoprimac (neprofitna organizacija) nekretninu koristi protivno zaključenom ugovoru po više osnova i daje prijedlog za raskid ugovora te preuzimanje predmetne nekretnine, na način da Županija kao vlasnik nekretnine odredi *grace period* tijekom kojeg neprofitna organizacija može poslovni prostor namjenski koristiti za smještaj svojih štićenika, ali uz prethodno točno definiran program rada koji mora sadržavati datume, broj gostiju, eventualne dijagnoze i ciljeve boravka. Navedeni program rada prihvatilo bi Upravno vijeće Specijalne bolnice. Specijalna bolnica nije zaprimila odgovore Županije kao vlasnika poslovnog prostora vezano za nenamjensko korištenje poslovnog prostora.

U srpnju 2020. Županija je (kao zakupodavac poslovnog prostora) dostavila prijedlog Sporazuma o visini uloženi sredstava na očitovanje Specijalnoj bolnici i neprofitnoj organizaciji. Specijalna bolnica je na navedeni prijedlog dala primjedbe vezane, između ostalog, za visinu izvršenih ulaganja, kvadraturu zakupljenog poslovnog prostora, definiranje plaćanja režijskih troškova, definiranje predaje nekretnine u posjed zakupodavcu nakon isteka ugovora ili raskida ugovora.

Primjedbe neprofitne organizacije na prijedlog Sporazuma odnose se na priznavanje ukupnih ulaganja koja prema podacima neprofitne organizacije iznose 8.474.544,00 kn (što je 3.069.144,00 kn više od ugovorene zakupnine na 20 godina) te je dala prijedlog za zaključivanje dodatka ugovoru o zakupu poslovnog prostora kojim bi se produžio rok zakupa sukladno razlici ulaganja ili isplatu razlike ulaganja po isteku ugovora na račun neprofitne organizacije. Prema dostavljenoj prepisci koja se elektroničkom poštom vodila između Županije i neprofitne organizacije od 2019. do 2023. te promemorijama s održanih sastanaka, Županija je u više navrata od neprofitne organizacije zatražila dokumentaciju vezanu za visinu izvršenih ulaganja koju do vremena obavljanja revizije nije dobila u cijelosti. Do vremena obavljanja revizije (prosinac 2023.) Županija s neprofitnom organizacijom nije zaključila sporazum kojim bi se utvrdio ukupan iznos uložениh sredstava te izvršilo prebijanje sa zakupninom za zakup poslovnog prostora.

Županija od 2005. odnosno od zaključenja ugovora o zakupu poslovnog prostora nije ispostavljala račune za zakup poslovnog prostora te u poslovnim knjigama nije evidentirano zaduženje za zakupninu na odgovarajućem računu potraživanja za prihode poslovanja i odobrenje na odgovarajućem računu izvora financiranja. Zakupoprimac zakupninu nije podmirivao. Revizijom je utvrđeno da potraživanja za zakupninu za poslovni prostor od početka zakupa poslovnog prostora do konca 2022. iznose 4.864.860,00 kn koja se prema zaključenom ugovoru o zakupu poslovnog prostora umanjuju za iznos uložениh sredstava. Odredbom članka 4. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je da su proračun i proračunski korisnici obvezni u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Nadalje, prema odredbama članka 36. spomenutog Pravilnika, potraživanja od zakupa poslovnog prostora evidentiraju se u skupini računa 16 – potraživanja za prihode poslovanja, koja, između ostalog, sadrže i potraživanja za prihode od imovine.

Državni ured za reviziju nalaže, u dogovoru sa Specijalnom bolnicom, urediti način evidentiranja poslovnog prostora u vlasništvu Županije, a koji se nalazi u okviru Specijalne bolnice kako bi se prilikom konsolidacije financijskih izvještaja izbjeglo dvostruko iskazivanje iste imovine. Nadalje, Državni ured za reviziju nalaže poduzeti aktivnosti u cilju rješavanja spora između Županije, zakupoprimca (neprofitne organizacije) i Specijalne bolnice u čijem se krugu poslovni prostor nalazi u vezi s korištenjem poslovnog prostora, kako bi se utvrdila vrijednost ulaganja u poslovni prostor te u skladu s navedenim u poslovnim knjigama Županije evidentirale poslovne promjene u vezi sa zakupom poslovnog prostora.

- 3.2. *Županija prihvaća naloge Državnog ureda za reviziju koji se odnose na upravljanje poslovnim prostorom uz obrazloženje da će urediti način evidentiranja poslovnih prostora u vlasništvu Županije danih na korištenje Specijalnoj bolnici. Isto tako, obrazlaže da aktivno poduzima aktivnosti u cilju rješavanja spora između Županije i zakupoprimca (neprofitne organizacije) te Specijalne bolnice kako bi se utvrdila vrijednost ulaganja u poslovni prostor te u skladu s navedenim evidentirale poslovne promjene u poslovnim knjigama Županije.*

Provedba naloga i preporuka

1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Županije za 2018., o čemu je sastavljeno Izvješće. O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja. U tablici u nastavku navode se preporuke iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Rashodi	2018.	Donijeti akt kojim bi se utvrdili uvjeti koje moraju ispunjavati jedinice lokalne samouprave, odnosno način, kriteriji i mjerila za ostvarenje sredstava iz županijskog proračuna za uređenje infrastrukturnih objekata i izradu projektne dokumentacije.	31. ožujka 2020.	provedeno
2.	Računovodstveno poslovanje	2018.	Radi efikasnijeg upravljanja financijskim sredstvima ustrojiti riznicu kao sustav upravljanja proračunskim sredstvima Županije i njezinih korisnika.	31. prosinca 2020.	djelomično provedeno
3.	Prihodi i primici	2018.	Donijeti Proceduru za naplatu potraživanja za dane zajmove poljoprivrednicima putem Fonda za razvoj poljoprivrede i agroturizma.	30. lipnja 2020.	provedeno
4.	Rashodi i izdaci	2018.	Utvrđiti vrste rashoda trgovačkog društva za ruralni razvoj u vlasništvu Županije koji će se financirati iz proračuna, kako bi bilo razvidno koji su ciljevi financiranja te način praćenja utroška sredstava.	30. lipnja 2020.	provedeno

Obrazloženje dane preporuke koja je djelomično provedena daje se u nastavku.

- U vezi s preporukom koja se odnosi na ustrojavanje riznice, Županija je uspostavila sustav riznice u siječnju 2024. u koji je od 64 proračunska korisnika uključeno deset proračunskih korisnika (dvije osnovne škole, dvije srednje škole, tri muzeja i tri ustanove). Ustrojavanje sustava lokalne riznice, uz iznimna izuzeća, propisano je odredbama članka 50. Zakona o proračunu, prema kojima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ima jedinstveni račun proračuna koji se otvara i vodi u kreditnoj instituciji, a na kojem se ostvaruju svi priljevi i izvršavaju svi odljevi proračuna i proračunskih korisnika jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Zbog navedenog se preporučuje uspostaviti sustav riznice za proračunske korisnike radi efikasnijeg upravljanja novčanim sredstvima Županije i proračunskih korisnika. S obzirom na to da se radi o dugotrajnijem projektu, preporučuje se donijeti plan aktivnosti na uspostavi riznice u skladu s tehničkim, kadrovskim i financijskim mogućnostima.

Županija je i nadalje u obvezi postupati prema preporuci Državnog ureda za reviziju, koja nije u cijelosti provedena.

1.2. *Županija je suglasna sa statusom preporuka iz prošle revizije.*